

JOURNALISTI

Suomen Journalistiliiton ammattilehti • 90. vuosikerta • 22.5.2014

7 2014

Likaista peliä

Patria-paljastukset veivät
Magnus Berglundin
keskelle poliittista taistelua. » 8

Kansikuvatyttö.
Bodytreeni-lehden
(3/2014) kannessa
on fitnessstanssija
Johanna Loiri.

Totuus

Todellisempi kuva on kahdesta pahasta, todellisemmasta ja epätodellisemmasta, aina parempi.

Valitsin tämän kuvan, koska se on totta. Ainakin enemmän totta kuin kuvan päälle laadittu otsikko: ”Mies rikkoi silmälasinsa! Upeita kuvia **Johanna Loirin** kohutrikoista.”

Tuo asento. Tuo kasvomaalaus. Nuo luonnonlait. Ja ai niin, ne kohuhousut, nuoko ne ovat. Tarjolla oli puleerattua pressikuvaa, mutta kanteen pantiin totuus. Pow!

Ympäri silvotun tekstioksennuksen lomista kuva kantaa katsojalle myös fantastisen piiloviestin: Kaappi sadan tyttö on varattu.

Genrepoliisimaisesti olisin voinut valita kuvakseni myös jutun kuvituskuva (Bodytreeni 3/2014 s. 54), jonka hämmästyttävä sitoutumattomuus ja suostumattomuus mihinkään aikaan naulataan viimeistään kuvatekstissä: ”**Eveliina Pöllänen** (seisomassa kuvassa vasemmalla) ja Johanna Loiri (seisomassa oikealla) lanseerasivat vuoden alussa uuden, sporttisen ja supernaisellisen fitnessstanssiryhmän Hea-terzin.”

Tämä kaikki on totta ja se tapahtuu nyt.

Pekka Toivonen

pekka@wearekasino.com

KIRJOITTAJA KASINO CREATIVE STUDIO AD.

numeraali

30

Suomalainen lukee tv-ohjelmien käännöstekstityksiä siten, että määrä vastaa yli kolmenkymmenen kolmesataasivuisen romaanin lukemista vuodessa. Arvion pohjana on oletus, että suomalainen katsoo tekstitettyjä ohjelmia 90 minuuttia vuorokaudessa ja että tekstityksissä on keskimäärin 60 sanaa ohjelmaminiuuttia kohti.

LÄHDE: AV-KÄÄNTÄJÄT.FI

poimuri

Olen tilannut kalliin sanomalehden siksi, että saan kaikessa rauhassa lukea aamukahvin seurassa edellispäivän tapahtumat. Eiköhän siinäkin lue, että ”Top 5 verkossa” on vielä jotakin ihan välttämätöntä tietoa.

Päätoimittaja **Paula Alajärvi** kulttuurilehti Jänkässä 1/2014

Uudet asiat katoavat äitini muistista nopeammin kuin sokeripala sulaa kuumaan kahviin. — Äiti ei enää lue sanomalehteä, mutta se on hänelle tärkeämpi kuin koskaan. Lehti kertoo, mitä viikonpäivää, kuukautta ja vuotta eletään. Juhlapyhinä hän menee täysin sekaisin, kun lehteä ei löydy postilaatikosta.

Toimittaja **Kati Kalliosaari** kolumnissaan Aamulehdessä 2. toukokuuta

Aikansa [tabloidiin siirtymisestä] kiukuteltuaan kaikki perujat taisivat tulla takaisin. Torstaipäivästä ei tule mitään, jos ei tule Karjala-lehteä.

Karjala-lehden päätoimittaja **Päivi Parjanen** Helsingin Sanomissa 4. toukokuuta

mitenkäs nyt?

Ylen toimittajan ja kuvaajan työt häirittiin MM-kisoissa Minskissä. Ylen johto linjasi, että jos toimittajilla ei ole vapaita toimintaedellytyksiä Minskissä, toimittajat vedetään pois. Ovatko olosuhteet muuttuneet, kun työt ovat voineet jatkua, vastaava päätoimittaja Atte Jääskeläinen?

Selvitimme tapauksen, ja se paljastui väärinkäsitykseksi. Järjestäjät neuvotivat, kuinka toimia jatkossa, jos yksittäiset virkamiehet yrittävät rajoittaa työskentelyämme. Ongelmia ei ole sen jälkeen ollut. Olemme myös keskustelleet paikallisen journalistiliiton edustajien kanssa sananvapausteemasta. Linjaus ei ole muuttunut.

Markku Lappalainen
markku.lappalainen@journalistiliitto.fi

Reiluun peliin

Reilut sopimusehdot, kohtuullinen korvaus työstä ja sen tuloksista sekä kunnollinen sosiaaliturva eivät ole koh-tuuttomia toiveita. Freelancereille ne ovat edunvalvon-nan keskeisiä tavoitteita, joiden puolesta myös Journalis-tiliitto on toiminut.

Eurovaaliehdokkaille toimittamassaan kirjelmässä liitto vaatii freelancerien ja mediayritysten välisen neu-votteluaseman tasapainottamista. Tämä sisältää ajatuk-sen, että freelancereilla pitää olla oikeus vaikuttaa työn-tekemisen ehtoihin ja palkkioihin. Toimia tarvitaan sekä unionin tasolla että kansallisesti.

Suomessa on EU:n kilpailuoikeuteen vedoten torjuttu vaatimukset kollektiivisista neuvotteluista, jotka koskevat freelancesopimuksia ja freelancetyön vähimmäisehtoja. Saksassa ja Tanskassa EU-säädöksiä on tulkittu toisin.

Viime eduskuntavaalien yhteydessä *Journalistin* te-kemässä kartoituksessa freelancerien kollektiivista sopi-musoikeutta kannatti viisi puoluetta, joista yksikään ei ole ottanut sitä varsinaiseksi asiakseen.

Hallitusohjelmaan kirjattu tekijänoikeuksiin liitty-

vä tavoite kohtuullisista ehdoista ja korvauksista on vaa-kalaudalla, kun asiaa vastuuministerinä ajanut **Paavo Arhinmäki** (vas.) siirtyi oppositioon.

Freelancerit ovat tyypillisiä itsensä työllistäjiä: työn-tekijöitä, joilla ei ole työsuhdeturvaa ja joiden sosiaali-turvakin on heikompi kuin työsuhteisilla. Heidän ansio-tasonsa on useimmiten alhaisempi kuin muiden samaa työtä tekevien.

Vinouman oikaiseminen palvelisi myös työsuhteisten etua. Työn tekemisen muoto ei saa määrittää sen hintaa. Vaatimus ”sama palkka samasta työstä” ehkäisee sellai-sia irtisanomisia, joilla tavoitellaan vakituisen työn siirtä-mistä alihankintaan.

Journalistiliiton parituhatta freelanceria eivät paini yksin tämän ongelman kanssa. Tilastokeskuksen laskel-man mukaan heidän kaltaisiaan itsensä työllistäjiä on yli 150 000, kuutisen prosenttia työllisistä. Julkisuudessa on kerrottu suurempiakin lukuja, mutta yhtä kaikki: joukko kasvaa, ja nopeimmin luovilla aloilla. Eniten kasvua on muun muassa juuri toimittajien keskuudessa.

”Lähtiessäni
moni kysyi, miksi
lähdet [MTV:ltä]
auriononlaskun
alalle printtiin ja
nälkämaalle Kai-
nuuseen.”

Kainuun Sanomien
päätoimittaja
Markus Pirttijoki

mediakritiikki

JOURNALISTI ARVIOI JOURNALISTISIA TUOTTEITA.

Hyötyä ja huvia 50+

Oma Aika

Mikä? Tänä vuon-na kymmenen kertaa ilmestyvä aikakauslehti, jota julkaisee Aller Media Oy. Ensimmäinen numero ilmestyi 20.3.2013.

Päätoimittaja:

Anna-Liisa Hämäläinen

Levikki: 26 715 (LT 2013). Lanseerausnumero myi 102 000 kappaletta. Kilpailijoiden, ET-lehden ja Vivan, levikit ovat 202 259 ja 43 743 (LT 2013), viime vuosina las-kussa molemmat.

Yli viisikymppisille suunnattu *Oma Aika* täytti maaliskuussa vuoden. Lehden kansiaihe on useimmiten paris-kunta, mutta viimeisimmässä numerossa on **Katri Hele-na**, yksin. Jutun kirjoittanut päätoimittaja **Anna-Liisa Hämäläinen** kertoo blogissaan lehden toivoneen yhteishaastattelua **Tommi Liimataisen** kanssa – turhaan.

Hämäläinen kertoo myös, että lehden isot henkilöju-tut tekee toimitus. Katri Helena -jutusta näkeekin, että sitä tehdessä ei ole laskettu tuntipalkkaa. Mukana ovat uusi levy ja hengenmaailma, mutta jutun ei ole annettu jäädä puheeksi niistä. Kokonaisuus peilaa artistin koko kaarta, mikä on vaatinut taustatöitä, useamman haastat-telun ja repparihenkeä.

Henkilöjuuttujen lisäksi *Oman Ajan* kivijalkaa on hyötytieto aiheista lähipiiri, työelämä, terveys & kunto, talous & laki sekä matkat. Joka lehdessä on yhdestä tee-masta laajempi *Hyötyekstra*. Hyötypainotus näkyy leh-den ulkoasussa, joka muistuttaa paikoin kuivahkoa esitet-tä. Ulkoasu uudistui maltillisesti yksivuotisnumerossa.

Tavarapalstoja lehdessä on vain yksi, heti kansijutun jälkeen. Palstan nimi on *Toimitus suosittelee*, jolle hatun-nosto vastuunotosta. Muuta lehteä rytmittävät isojen juttujen palastelu, välikannet, sivun jutut, asiantuntija-palstat, kolumnit ja ilmoitukset.

Oma Aika ajaa tietoisesti kohderyhmänsä asiaa, muun muassa lanseerauksen yhteydessä julistetulla *Suomen paras työpaikka 50+* -kilpailulla. Silti toimitus tuntuu olevan asiansa takana ja sisällä myös sydämeästään, leh-dessään enemmän kuin töissä. Toimittajat kirjoittavat tittelistä riippumatta, ja lehdellä on säännöllistä elämää verkossa.

Omassa Ajassa näkyy myös kaltaisiani nelikymppisiä haastateltavia, ja toki aavistan, että vaihdevuosiin, perin-

Toisella vuodella. Oma aika täytti maaliskuussa vuoden, ja ulkoasu uudistui maltillisesti juhlanumerossa. Numeron 4–5 kannessa on Katri Helena.

nönjakoon ja vanhuspalveluihin kannattaisi alkaa pereh-tyä.

Myös varttumisen hyvät puolet, kuten aika ja raha mökkiin ja uuteen honeymooniin, vilkkuvat jo horizon-tissa. Silti tilaus eli runsaan sadan sivun paketti näistä kymmenen kertaa vuodessa jäisi pölyttymään nyt, kun päällä on vielä *Ruuhka Aika*.

Nina Erho

toimii

Pieni ääni

Vaihtoehtoinen ääni. Sitä kaivataan ja vaaditaan joka kaupungissa, jossa yksi tai korkeintaan kaksi tiedotusvälinettä hallitsee mediailmatilaa.

Yksi monista on Jyväskylä – Keskisuomalainen-konsernin ja Yleisradion hallitsema paikkakunta.

Väliin yrittää kiilautua vapaaehtois pohjalta uusi ääni: *Torikokous*, paikalli-siin aiheisiin keskittyvä verkkosivusto, jonka taustalla on joukko jyväskyläläisiä journalisteja. Päätoi-mittaja on **Janne Arola**.

Sivuston tavoite on tutunkuuloinen, mutta aina kannatettava: tuoda esiin uusia näkökulmia pai-kallisiin aiheisiin.

Rahaa *Torikokouksella* ei vielä ole, mutta intoa on sitäkin enemmän. Jostain ne menestystarinatkin ovat aina saaneet alkunsa, ja menestykseksi lasketaan sekin, jos uuden tulokkaan aiheet vaikuttavat (paikal-lisen) valtamedian agen-daan.

Manu Marttinen

KANNEN KUVA: MEERI UTTI

JOURNALISTI JOURNALISTEN

(09) 6122 330, faksi (09) 640 361, PL 50, 00531 Helsinki, etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi/förnamn.släktnamn@journalistiliitto.fi, www.journalisti.fi
vastaava päätoimittaja/ansvarig chefredaktör Markku Lappalainen 040 586 0613 toimittussiihteeri/redaktionssekreterare Manu Marttinen 050 310 3036 toimittajat/reportrar Nina Erho 050 379 8155, Marja Honkonen 050 379 9108 ulkoasu/layout Heli Saarela 050 528 5001 tilaukset/beställningar YAP tilaajapalvelu 0303 9778, tilaajapalvelu@yap.fi paino/tryckeri I-print Oy, Seinäjoki ISSN 1236-3596 (painettu/tryckt), 1458-4271 (verkko/nät) julkaisija/utgivare Suomen Journalistiliitto – Finlands Journalistförbund

ajassa

Kotimaa ja Ukraina jättivät euroteemat nurkkaan

Marja Honkonen, teksti
Rami Marjamäki, kuva

Puolueiden eurovaalikampanjoiden onnistuminen mitataan vaaliurnilla. Miten oman osuutensa hoitivat toimittajat?

Ukraina, Nato ja kotimaisten puolueiden puheenjohtajakisat jättivät eurovaalit varjoonsa. Näin arvioivat viestinnän ja politiikan tutkijat Pekka Isotalus Tampereen yliopistosta, Erkka Railo Turun yliopistosta ja Teija Tiilikainen Ulkopoliittisesta instituutista.

Railon johtama Turun yliopiston Edus-

kuntatutkimuksen keskus keräsi viikon ajan aineistoa vaaliuutisoinnista *Helsingin Sanomissa*, *Kalevassa*, *Iltalehdessä* ja *Ylessä*. Perushavainto on, että kotimaan politiikka jyräsi EU-kysymykset.

Vielä pari vuotta sitten EU:n talous oletettiin kevään ykkösaiheeksi. Nyt kriisimaiden tilanne kohenee.

”Jos ei ole huonoja uutisia, ei ole uutisia ollenkaan”, Railo kuvaa.

Myös Ulkopoliittisen instituutin johtaja Teija Tiilikainen odotti tiukkaa rahaliiton ruodintaa.

”Se jää turvallisuuspolitiikan varjoon. Ukraina tulee uutisina joka päivä suomalaisten iholle. Nato on varastanut vaalikeskustelut”, hän sanoo.

Mistä sitten kirjoitetaan?

”Kun asijulkisuutta ei ole, toimittajat

”Ukraina tulee uutisina joka päivä suomalaisten iholle. Nato on varastanut vaalikeskustelut.”

Teija Tiilikainen,
Ulkopoliittisen instituutin johtaja

tekevät koulukirjamaisia juttuja siitä, mitä parlamentti tekee ja millainen on hyvä meppi. Ideologinen ulottuvuus puuttuu”, Railo ruotii.

Tiilikaisen mielestä näkökulma on aikaisempaa eurooppalaisempi.

”Monen jutun kohdalla on tullut olo, että vihdoinkin!” hän kehuu.

”Plussan on ansainnut Ylen **Susanne Päivärinta** asiapitoisilla ja tiukoilla puheenjohtajatenteilla. Niillä voidaan innostaa katsojia”, puheviestinnän professori Pekka Isotalus sanoo.

Yleisradio on panostanut vaaleihin massiivisesti. 218 ehdokkaasta on tehty oma video, ja kaikille eduskuntapuolueille on omistettu päivä radio- ja televisiokanavilla.

”Hieno panostus, mutta mieleen tulee tilanne, jossa koululainen jättää läksyt tekemättä ja yrittää viimeisenä iltana paikata tilanteen”, Railo piikittelee. EU-journalismia pitäisi hänen mukaansa tehdä isosti myös vaalien välillä.

Isotalus pohtii, ovatko ehdokasvideot saarnaa jo ennestään politiikasta kiinnostuneelle kuorolle.

Toimittajien show. Tampereen yliopiston puheviestinnän professori Pekka Isotalus antaisi poliitikkojen puhua vaalikeskusteluissa enemmän keskenään, kuten ulkomailla on tapana. ”Tyypillisesti melkein joka toinen kommentti on toimittajan.” Aamulehti ja Yle järjestivät yhteisen vaalikeskustelun Tampereella elokuvateatteri Plevnassa keskiviikkona 14. toukokuuta. Aamulehden päätoimittaja Jorma Pokkinen juonsi, valokuvaaja Ossi Ahola taltioi.

Muutoksia. Yle harkitsee Uusi päivä -sarjan tuotantoratkaisujen uusimista. Anu Raipia ja Antti Majanlahti näyttelevät tulevaisuudessa Toholpin Mediapoliksessa, jonne tuotanto joka tapauksessa muuttuu.

Yle ulkoistamassa Tampereella

Yle harkitsee *Uusi päivä* -draamasarjansa tuotantopalvelujen ulkoistamista ja neuvottelee asiasta suomalaisten tuotantoyhtiöiden kanssa. Sarjan tuotanto siirtyy vuokratiloista Toholpin Mediapolikseen kesällä 2015.

Ylen tuotantojohtajan **Janne Yli-Äyhön** mukaan ostopalveluun päädyttyä tuotantotyöntekijät siirtyvät Yleltä tuotantoyhtiöön vanhoina työntekijöinä. Hän sanoo päätöstä tavoiteltavan kesälomiin mennessä ja päätöksen riippuvan siitä, millaisia tarjouksia tuotantoyhtiöiltä saadaan.

”Kustannuskysymys on mukana, mutta ajatuksena on myös Pirkanmaan mediakakun kehittäminen ja kasvattaminen. Toivomme, että tuotantoyhtiöllä olisi Mediapoliksessa muutakin toimintaa.”

Yli-Äyhö myöntää, että hankkeen keskeneräisyys on työntekijöiden kannalta hankalaa.

Ylen ohjelmatyöntekijöiden

hallituksen puheenjohtaja **Jari Niemelä** sanoo sarjan työntekijöiden suhtautuvan ulkoistamiseen kielteisesti ja yhdistyksen vastustavan hanketta.

”Emme vastusta Ylen uusia kumppanuuksia mutta ihmettellemme, mitä järkeä on luovuttaa osa sarjan tuotannosta ulkopuoliselle ja ostaa työ sitten takaisin.”

Niemelän mukaan työntekijöitä huolestaa se, miten ulkoistaminen vaikuttaisi työehtoihin. Tes päättyy 2016, mutta tuotanto jatkuu ainakin 2018 saakka. Hän sanoo työntekijöiden pelkäävän myös, että vaativaa tuotantoa ei ulkoistettuna pystyttäisi hoitamaan yhtä laadukkaasti.

19. toukokuuta Yle tiedotti uudistavansa uutis- ja ajankohdista toimintaansa. Uudistus toteutuu 2015 alussa. Siinä verkkojulkaiseminen hajautetaan ja jako uutis- ja ajankohdista toimintoihin poistuu.

Nina Erho

EIT siunasi rikostuomion

Ilta-Sanomissa vuonna 2004 julkaistun jutun ja siitä annetun kunnianloukkaustuomion tarina päättyi huhtikuun lopussa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa. EIT totesi 29. huhtikuuta antamassaan tuomiossa, ettei Suomen valtio loukannut toimittaja **Tiina Salumäen** sananvapautta sakkotuomiolla, jonka tämä sai otsikolla ”Vantaan surmatulla yhteyksiä Kari Uotiin?” julkaistusta jutusta.

Salumäki kertoo olevansa päätöksestä harmistunut ja pettynyt. Tuomio olisi vielä mahdollista viedä EIT:n suuren jaoston uudelleenkäsiteltäväksi. Salumäki ei kuitenkaan enää halua jatkaa prosessia. Hän muistuttaa, että alkuperäisessä jutussa faktat olivat kunnossa.

”Tuomio oli minulle alun perinkin hämmästyks. Toimittajana ei olekaan vastuussa vain juttunsa sisällöstä, vaan myös

niistä mielikuvista, joita kokonaisuus lukijassa voi synnyttää. Mielikuvien hallitseminen on melkein mahdotonta”, Salumäki sanoo.

Myös EIT:n päätöksessä todettiin, että juttu perustui viranomaisten antamille tiedoille ja oli paikkansapitävä. Tuomioistuimien kuitenkin katsoi, että jutun otsikko antoi lukijalle väärän oletuksen siitä, että Uoti olisi ollut surmasta jollain tavalla vastuussa. Näin se taipui samalle kannalle kuin kotimaiset käräjät ja hovioikeudet.

Helsingin kärjäoikeus tuomitsi vuonna 2006 Salumäen ja Ilta-Sanomien silloisen päätoimittajan, nyt jo edesmenneen **Hannu Savolan** maksamaan 30 päiväsakkoa kunnianloukkauksesta. Maksettavaksi tuli myös korvauksia ja kantajan oikeudenkäyntikulua.

Marja Honkonen

”Kukaan normaali ihminen ei jaksa katsoa jokaista videota. Olisivatko ne kaivanneet journalistista käsittelyä? Puolueiden erojen löytäminen jätetään äänestäjälle”, hän sanoo ja nostaa positiivisena esimerkkinä *Helsingin Sanomien* puolueiden vaaliohjelmia vertailleen jutun.

Kesällä 2012 puolet eurooppalaisista arvioi, että äänestysintoa lisäisi, jos europuolueet nimittäisivät etukäteen ehdokkaansa komission johtoon. Europuolueet toivoivat henkilöitymisen lisäävän median kiinnostusta.

Auttoiko kärkiehdokaskisa? Vähän, tutkijat arvioivat. Railo muistuttaa, ettei henkilöityminen toimi, jos henkilöt eivät ole kovin tunnettuja. Tiilikaisen mukaan sama pätee europuolueisiin: niiden jakolinjat jäävät etäisiksi. Vaalien jälkeen Tiilikainen tarttuisi ryhmien uusiin kokoonpanoihin: mistä ja millaisin tavoittein puolueista pääjoukot tulevat parlamenttiin?

Tiilikainen uskoo, että viesti eurovaalien merkityksestä on mennyt läpi: siitä kielivät nimekkäät ehdokkaat. Aluksi ykköskaartin osallistumista ihmeteltiin, Isotalus huomauttaa.

”Kun kysytään, miksi joku ministeri lähtisi ehdolle, annetaan viesti, ettei eurovaaleilla ole merkitystä. Ehkä myös ajatellaan, että kun kansalaisia ei vaalit kiinnostaa, niistä ei kannata kertoa. Syntyy huono kehä”, Isotalus sanoo.

Äänestysaktiivisuuden tutkijat ennustavat hienoisesti nousevan. Vaaliuutisoinninkin onnistuminen lasketaan prosentteina sunnuntaina.

”

”Jos pyytää kohtuuttoman kovaa hintaa, kovin moni ei välttämättä lähde sellaista rahoittamaan.”

Kertoi ensimmäisenä

Journalismin verkkokauppias

Seppo Honkanen perusti journalismin joukkorahoituspalvelu Rapportin, mutta ei paljasta, mistä rahat tulevat.

Pasi Kivioja, teksti
Konsta Leppänen, kuva

Onko Suomi liian pieni kielialue joukkorahoitetulle journalismille?

Sen näkee kokeilemalla. Ensimmäiset jutut rahoitettiin alle viikossa.

Kalleimmat jutut liikkuvat 4 000–6 000 eurossa. Onko mitään rajaa, paljonko jutusta voi pyytää?

Ei ole, mutta tätä kautta löytyy järkevä hintataso. Jos pyytää kohtuuttoman kovaa hintaa, kovin moni ei välttämättä lähde sellaista rahoittamaan.

Saavatko kirjoittajat myydä Rapportille tekemiänsä juttuja eteenpäin?

Niitä saa julkaista lehdistä Creative Commons -lisenssillä ilmaiseksi, mutta jos joku haluaa maksaa, niin mikä ettei. Kaikki jutut julkaistaan html-muodossa Rapportin verkkosivuilla. Meillä on toimiva, joskin pelkistetty julkaisualue.

Miksi laittaisin nerokkaan juttuideani kaikkien nähtäväksi Rapportiin? Senhän voi joku sieltä anastaa.

Kyllä – tai sitten joku voi tukea sinua ja läheteä kannustamaan. Päivänpolttavalle uutismateriaalille ei kannata kerätä joukkorahoitusta.

Rapport ei ole sitoutunut JSN:ään, eivätkä eettiset ohjeet sido juttujen tekijöitä. Tuleeko Rapportista journalismin villi länsi?

En usko, että villi länsi kerää rahoitusta. Teknisesti ajatellen olemme journalistisen sisällön verkkokauppa. Katsomme, ketä hyväksymme kirjoittajalistalle. Käyttöäntöjemme mukaan voimme poistaa listalta asiattomasti käyttäytyvän journalistin ja olla julkaisematta sopimattomia juttuja. Tarkastamme jutut teknisesti, eli että ne ovat luvatus mittaisia ja käsittelevät kuvauksen mukaista aihetta. Journalisti vastaa laadusta omalla naamallaan.

Onko vaarana, että Rapportin kautta tehtailaan tilaustöitä ideologisiin missioihin tai että toimittaja sivuuttaa lähtöoletusten vastaiset tiedot, koska rahoittajat niin haluavat?

Tarkoitus oli jatkaa *Helsingin Sanomien* uutista virkarikostutkinnan laajenemisesta. Kollega mainitsi, että STT antaa krediittejä myös MTV3:lle, joka oli kertonut asiasta ”aiemmin”. Huokaisin, että krediitit kai sinne sitten.

En löytänyt MTV3:n uutista. Etsin hakukoneella, en löytänyt vielä. Vai viitataan kohan tässä tuohon kuukausien takaiseen juttuun, jossa kerrottiin virkarikosjutun lisätutkinnan alkamisesta?

Ei ollut ainoa kerta viime aikoina, kun tuli höntti olo kreditointien kanssa.

Siteeraukset ja suorat lainaukset ymmärrän. Lähdeviitauksina ne ovat sellaisenaan merkityksellisiä. Sitä en aina ymmärrä, mitä lisäarvoa lukijalle tuo se, että kerrotaan jonkun jossain joskus kertoneen jotain ensimmäisenä.

Välillä tuntuu, että sanaparin ”kertoi ensimmäisenä” käyttö pitäisi kieltää vähintään määrääjäksi.

Rami Mäkinen

KIRJOITTAJA ON ILTA-SANOMIEN TOIMITTAJA.

kolumni

Elina Grundström

elina.grundstrom@kolumbus.fi

KIRJOITTAJA ON TIETOKIRJAILIJA
JA JOURNALISTIIKAN VIERAILIJAPROFESSORI
TAMPEREEN YLIOPISTOSSA.

Meitä vedätetään

OP-Pohjolan pääjohtaja **Reijo Karhinen** livautti sen suustaan. Hän paljasti **Anni Lassilan** haastattelussa *Helsingin Sanomissa* 30.huhtikuuta, että lamapaniikin lietsominen ennen kehysrihtiä oli sovittu juttu.

Karvisen mukaan oli ”hyvä strategia” valmistella ihmisiä viime kesästä lähtien rakenteellisten uudistusten hyväksymiseen. Maaliskuun säästöpäätösten jälkeen olisi kuitenkin pitänyt nopeasti vaihtaa toinen ääni kelloon. Häntä harmitti, että suomalaiset on puhuttu ylivarovaisiksi ja he ovat lakanneet kuluttamasta.

Käytännössä Karvinen myönsi, että meitä huijattiin. Ja näkyyhän se uutisistakin. Alkuvuonna jokainen yritysjohtaja ja talousviisas synkisteli, että säästää pitää, koska Suomeen ei enää investoida.

Heti kun hallitus oli saanut läpi säästöpaketin, jossa koulutus- ja sosiaalimenot leikattiin ja yritystukia lisättiin, yritykset alkoivat kertoa uusista hankkeista. Uutisia satojen miljoonien investoinneista on tippunut kevään mittaan lähes viikoittain. Turha väittää, ettei niistä tiedetty ennen kehysrihtiä.

Ikävä myöntää, mutta vedätyksessä kohdistui erityisesti journalisteihin. Juuri meidän olisi pitänyt puhkaista kupla ja epäillä yhdenmukaisia lausuntoja, jotka olivat kuin Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n muistioista kopioituja. Niin ei kuitenkaan tapahtunut. Talousvaikuttajia ei ole vielä pantu vastuuseen puheistaan.

Suomalainen media on merkillisen kaksijakoinen. Meillä on huipputason tutkivia journalisteja, jotka tekevät päättäjistä kovan tason paljastuksia. Samaan aikaan perusuutiset heidän puheistaan ovat niin kritiikittömiä, että vedätyksellinen on helppoa.

Talousmiesten puheita siteerataan faktoina eikä mieliteinä, ja tärkein peruste arvovaltaisen kolumnipaikan saamiselle on entinen tai nykyinen kytkentä EK:hon.

Yleisradio on täynnä ohjelmatyyppejä, jotka perustuvat nyökyttelyyn. Vaikka A-studiossa on yritystä, radiossa päättäjät saavat puhua lähes keskeyttämättä. Puolen tunnin jälkeen juontaja pahoittelee, että nyt pitää lopettaa, vaikka olisi niin mukavaa kuulla vielä lisää.

Työnäyte. Patria-paljastukset veivät aluksi voimat mutta toivat myöhemmin Magnus Berglundille työrauhan. Enää hänen ei tarvitse todistaa, että osaa tehdä perusteellista tutkivaa journalismia.

Kyynärpäitä myöten

Toimittaja Magnus Berglund tietää, ettei hän pääse koskaan eroon Patriasta.

Paula Sallinen, teksti 🍷 Meeri Utti, kuvat 🍷 Heli Saarela, grafiikka

En vaihtaisi päivääkään pois.” Näin *MOT:n* toimittaja **Magnus Berglund** sanoi asianajajalleen, kun he kävelivät ulos Helsingin käräjäoikeudesta muutama kuukausi sitten.

Oli harmaa ja sateinen helmikuun päivä. Berglundia oli kuultu viisi tuntia oikeudessa Slovenian entisen pääministerin **Janez Jansan** kunnianloukkaamisesta. Hän oli valmistautunut huolellisesti. Vastaukset oli hiottu iskulauseiksi, sisältö oli pelkistetty yksiselitteiseksi.

”Veivasin kuulemisessa lausetta ’en ole poliisi, en ole syyttäjä, en ole tuomari – olen toimittaja’ kuin vanha poliitikko.”, Berglund sanoo.

Berglundin piti vakuuttaa tuomioistuimelta siitä, että Jansan lahjusten ottaminen oli journalistin johtopäätös, ei mitään muuta.

”Johtopäätös oli keskeinen sana juridisesti. Silloin olen pysynyt toimittajan roolissa. Toimittajalla ei ole samaa todistustaakkaa kuin tuomioistuimella.”

Kertaus lienee paikallaan. Berglund teki vuonna 2008 sitten ohjelman *Totuus Patriasta*. Siinä hän selvitti, kuinka Patria oli sujuvoittanut lahjuksilla panssariajoneuvokauppoja Sloveniaan. Rahansiirrot käyvät ilmi Patrian sisäisistä sähköposteista. Ohjelman mukaan yksi lahjuksen saaneista oli silloinen pääministeri Jansa.

Ohjelma nostatti rajun keskustelun Sloveniassa, ja Jansa haastoi Ylen ja Berglundin oikeuteen kun-

nianloukkauksesta. Muutama viikko ohjelman esittämisen jälkeen Jansan puolue SDS hävisi parlamenttivaalit.

Tämän vuoden huhtikuussa Ljubljanan käräjäoikeus antoi tuomionsa. Se kumosi aiemman oikeuden päätöksen, joka oli määrännyt Berglundin ja Ylen maksamaan Jansalle 15 000 euroa. Nyt osat vaihtuivat. Berglundia ja Yleä vastaan nostetut syytteet hylättiin, ja Jansa tuomittiin 15 000 euron korvauksiin.

”Viestini kuulemisessa meni hyvin läpi. Tuomio perustuu pitkälti minun tarinaani, ei Jansan.”

Tänä vuonna on annettu kaksi muutakin tuomiota, jotka liittyvät Patriaan ja lahjuksiin. Tammikuussa Kanta-Hämeen käräjäoikeus vapautti Patrian pomot lahjussyytteistä. Slovenialainen oikeusistuimen sijaan tuomitsi Jansan huhtikuussa kahdeksi vuodeksi vankilaan. Rahaa siirrettyä itävaltalainen agentti ja slovenialaiset välikädet olivat saaneet tuomionsa jo aiemmin.

Oikeuden päätökset antavat kummallisen kuvan Patrian ajoneuvokaupoista. Lahjuksia ei maksettu, mutta lahjusrahaa jaettiin ja otettiin vastaan.

Ratkaisut yllättivät Berglundin. Pari vuotta aiemmin hän oli veikannut, että Suomessa ropisee tuomioita, mutta Sloveniassa syytetyt selviävät ilman tuomioita.

”Slovenian piti todistaa, että maassa on toimiva oikeusjärjestelmä, ja se teki sen. Uskoni Suomen oikeuslaitokseen rapisi. Sillä ei ole kykyä hoitaa monimutkaisia kansainvälisiä talousrikosjuttuja”,

JATKUU SEURAAVALLA AUKAEMALLA

”Kaksi ensimmäistä vuotta olivat todella inhottavia. Ymmärrän nyt paljon paremmin niitä, jotka ovat ajolahdin kohteena.”

Berglund sanoo.

”Ratkaisu ei saanut minua epäilemään juttuani. Faktat pitävät edelleen, se riittää minulle. Tavoitteenani ei ole saada ketään vankilaan.”

Syyttäjät ovat valittaneet tuomiosta hovioikeuteen. Berglund uskoo, että tapaus palautetaan käräjäoikeuden käsittelyyn prosessivirheiden vuoksi. Hänestä olisi parempi, että asiaa käsittelee jokin muu alioikeus kuin Kanta-Hämeen käräjäoikeus.

”Tuomioistuin sijaitsee samalla paikkakunnalla kuin Patrian tehtaas. Käräjätuomari pääsee helpommalla, kun hän tekee tällaisen ratkaisun, koska hän tietää, että juttu menee joka tapauksessa hovioikeuteen”, hän sanoo.

Berglund eli uransa jännittävintä aikaa toukokuussa kuusi vuotta sitten. Slovenialainen journalisti

oli ottanut pariinkymmenen ison mediatalon suomalaistoimittajaan yhteyttä. Hän kertoi sähköpostissa, että Patriaa epäillään lahjusten antamisesta Sloveniassa.

Tätä Berglund oli ounastellutkin. Vuotta aiemmin hän oli tehnyt tykkikaupoista jutun, jossa Patrian epäiltiin antaneen lahjuksia egyptiläisyritykselle. Tykkikaupat olivat kuitenkin napikauppaa verrattuna panssariajoneuvojen myymiseen. Berglund päätteli, että jos lahjuksia oli käytetty tykkikaupoissa, niillä sujuvoitettaisiin myös panssariajoneuvojen myyntiä. Myöhemmin myös tykkikauppojen lahjussyytteet kaatuivat oikeudessa.

Toukokuussa Patrian ympärillä kuhisi. Keskusrikospoliisi tiedotti, että se on tehnyt ratsioita Patrian toimitiloihin ja sen työntekijöiden koteihin.

JATKUU SEURAAVALLA AUKAEMALLA

Patria-kaupan monta vaihetta

Joulukuu 2006

Slovenian hallitus ja Patria tekivät noin 280 miljoonan euron kaupan 135 panssariajoneuvosta (AMV).

Helmikuu 2007

Patria siirsi rahaa itävaltalaiselle agentille, joka siirsi rahat slovenialaisille välikädet. Välikädet jakoivat rahat poliitikoille ja puolustusministeriön virkamiehille Sloveniassa.

Itävaltalaispankki otti yhteyttä poliisiin epäilyttävien rahasiirtojen vuoksi. Itävallan poliisi otti yhteyttä Suomen keskusrikospoliisiin.

Syyskuu 2008

Ylen MOT-ohjelma esitti toimittaja Magnus Berglundin tekemän jakson Totuus Patriasta. Ohjelman mukaan Patria antoi 21 miljoonan euron edestä lahjuksia. Yksi epäillyistä lahjotuksenottajista oli Slovenian pääministeri Janez Jansa, joka kiisti väitteet.

Slovenia jätti Suomelle kaksi noottia MOT-ohjelmasta ja päätti haastaa Ylen oikeuteen.

Elokuu 2008

Patrian toimitusjohtaja Jorma Wiitakorpi erosi lahjusjupakan vuoksi.

Toukokuu 2008

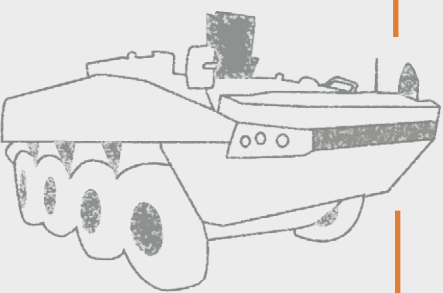
Keskusrikospoliisi pidätti kaksi Patrian johtajaa epäiltynä törkeästä lahjonnasta.

Tammikuu 2010

Jansa vaati oikeusteitse Yleltä ja Berglundilta 15 miljoonan euron korvauksia. Yle ja Berglund tuomittiin lopulta 15 000 euron korvauksiin. Yle valitti tuomiosta.

Heinäkuu 2009

Slovenian valtionsyyttäjä nosti Berglundia vastaan kaksi kunnianloukkaussyytettä. Rangaistusvaatimuksena oli sakkoja tai enintään puoli vuotta vankeutta.

2006

2007

2008

2009

2010

Puhdas omatunto. Magnus Berglund joutui todistelemaan slovenialaistoimittajille ettei ole poliisi, syyttäjä tai tuomari, vaan toimittaja, jolla ei ollut omia tavoitteita Patria-uutisoinnissa.

”Käytän Patriaa aina hissipuheena, jos minun pitää saada joku puhumaan luottamuksellisesti. Se on minun takuutodistukseni.”

Kesäkuu 2013

Jansa tuomittiin Sloveniassa kahdeksi vuodeksi vankeuteen vaikutusvallan väärinkäytöstä. Kaksi muuta syytettyä saivat lähes kahden vuoden tuomiot. Aiemmin itävaltalainen agentti oli tuomittu kolmen vuoden vankeuteen.

Huhtikuu 2014

Slovenialainen oikeusistuim hylkäsi Berglundia ja Yleä vastaan nostetut syytteet.

Slovenian korkein oikeus vahvisti Jansan kahden vuoden vankilatuomion. Myös neljä muuta slovenialaista saivat tuomiot.

Tammikuu 2014

Oikeus hylkäsi syytteet lahjuksien antamisesta Suomessa. Syyttäjät valittivat tuomiosta hovioikeuteen.

Toukokuu 2013

Lahjusoikeudenkäynti alkoi Suomessa. Valtionsyyttäjä vaati neljälle Patrian johtajalle 2,5 vuoden vankeusrangaistusta ja kahdelle johtajalle ehdollista vankeutta törkeästä lahjuksen antamisesta. Yksi syytetyistä oli Patrian silloinen toimitusjohtaja Wiitakorpi.

Syyskuu 2012

Patrian ajoneuvokauppa Slovenian kanssa supistui 30 ajoneuvoon ja 62 miljoonaan euroon.

JSN antoi langettavan päätöksen Ylen Patria-uutisoinnista, kun erään ihmisen nimi tuli aiheettomasti yhdistetyksi lahjusotkuun. Lisäksi Berglund otti yhteyttä kantelijaan ja pyysi häntä vetämään kantelunsa pois.

Lokakuu 2011

Keskusrikospoliisi epäili kymmentä suomalaista Patrian työntekijää törkeästä lahjonnasta. Epäillyt kiistivät.

Syyskuu 2011

Oikeudenkäynti Janzaa ja neljää muuta miestä vastaan alkoi Sloveniassa. Heitä syytettiin lahjusten ottamisesta.

2011

2012

2013

2014

2015

”Aluksi en voinut myöntää sitä, mutta painostus teki minut varovaiseksi. Kampanjan käynnistäjät vaikuttivat sananvapauteeni Suomessa.”

Berglund päätteli, että syynä täytyi olla lahjusepäilyt.

Hänellä oli kuitenkin ongelma, sillä *MOT* oli jäämässä kesätauolle. Hän onnistui vakuuttamaan esimiehensä siitä, että juttu ei kuivu kokoon kesän aikana. Kesälomansa aikana Berglund kaiveli panssariajoneuvokauppoja.

”Se oli harvinainen pelitilanne, koska haastattelut tiesivät, etten pysty tekemään kesällä stooria. Ihmisten oli helpompi puhua, kun vakuutin, että tiedot pysyvät minulla. Minulla ei ollut kiirettä, ja pystyin luomaan luottamukselliset suhteet sekä keskusrikospoliisiin että Patriaan.”

Totuus Patriasta tuli ulos syyskuussa. Sitä seurannut lokakampanja tyrmäsi Berglundin. Slovenialaiset toimittajat soittivat hänelle aluksi satoja kertoja päivässä ja halusivat tietää lisää. Mutta heitä eivät kiinnostaneet lahjukset, vaan se, oliko Berglund salaliitossa SDS:ää vastaan ja kuka hänelle on maksanut.

”En ollut yhtään miettinyt, miltä ohjelma näyttää Sloveniassa. Olin huonosti valmistautunut enkä pystynyt vastaamaan suorissa lähetyksissä syytöksiin järkevästi. Lähdesuoja satoi käteni täysin”, hän kertoo.

”Minun olisi pitänyt toimia kuten myöhemmin oikeudessa. Toitottaa, että en ole poliitikko, vaan toimittaja, joka on tehnyt perusduunia ja jolla faktat on kunnossa.”

Alkoi kuuden vuoden myllytys, jossa suvantokausia seurasi kiivas puhelimen pirinä. Berglund oppi laittamaan puhelimen äänettömälle, kun hän näki, että puhelu tulee Sloveniasta. Kaikkia väitteitä ei kannattanut kommentoida. Ronskeimmissa lehtijutuissa Berglundilla ja keskusrikospoliisin tutkinnanjohtajalla väitettiin olevan homosuhde.

”Kaksi ensimmäistä vuotta olivat todella inhoitavia. Ymmärrän nyt paljon paremmin niitä, jotka ovat ajajahdin kohteena. Jos tämä olisi tapahtunut Suomessa, olisin ollut liemessä viedessäni lapsia päivähoitoon.”

Poliittinen mustamaalaus Sloveniassa tuntui niin rajulta, että välillä Berglundia pelotti. Hän mietti, lähetettäisiinkö hänen peräänsä tappajat ja voisiko joku vahingoittaa hänen perhettään.

Mustamaaluskampanja tehoi. Hän päätti, ettei tee jatkojuttua Patriasta. Sen hän lupasi myös vaimolleen.

”Aluksi en voinut myöntää sitä, mutta painostus teki minut varovaiseksi. Kampanjan käynnistäjät vaikuttivat sananvapauteeni Suomessa. Otti päähän, kun en pystynyt tekemään ohjelmalle jatkoa.”

Berglund yllättyi siitä, että suomalaiskollegat eivät jatkaneet lahjuspakan kaivamista. Työtä olisi riittänyt. Tiesikö Patrian hallitus lahjuksista? Entä puolustusministeriö? Tai ulkoministeriö?

”Suomessa on vallalla kulttuuri, jossa muiden on vaikea tarttua käsiteltyihin aiheisiin ja jatkaa niitä. En tiedä, kokivatko kollegat, että he eivät pysty saamaan tästä enempää irti.”

Jotkut suomalaistoimittajat arvostelivat Berglundia siitä, että hän uutisoi lahjusepäilyistä ennen oikeuden päätöstä.

”Jotkut suomalaistoimittajat ovat isänmaallisia kavereita, joille isänmaallisuus on sitä, että ikävistä asioista ei saa kertoa. Minusta siinä ei ole mitään isänmaallista. Se on vähän samaa tasoa kuin että insesti on ok, kunhan se pysyy perheen sisällä.”

Ei tuomiota, ei langettavia päätöksiä Julkisen

sanan neuvostosta. Berglund on aina pitänyt tärkeänä, ettei hänen työstään jää huomautettavaa. Vuonna 2012 Julkisen sanan neuvosto kuitenkin antoi hänelle langettavan. *MOT* oli julkaissut nettisivuillaan lahjuspakan esituskinnan. Samalla julki tuli erään Patria-pomon vaimon nimi. Häntä ei epäilty lahjuspakassa. Vaimo kantelee JSN:ään.

Berglund kirjoitti kantelijalle sähköpostia, jossa hän pahoitteli nimen julkaisemista. Samassa viestissä hän kehotti kantelijaa vetämään kantelunsa pois, jotta tämä välttyisi lisäjulkisuudelta. Kantelija piti kehotusta uhkauksena, JSN asiattomana, ja Berglund virheenä, ei uhkauksena.

”Yhteydenotto oli kardinaalimunaus. Ymmärrän, miksi hän näki sen uhkailuna. Minua ajoi se, että en halunnut urallani tuomioita tai langettavia.”

Rusottavat posket ja tummansininen huppari antavat Berglundista poikamaisen vaikutelman. Hän sanoo käyttävänsä ulkonäköään sumeilematta hyväkseen.

”Minulle on ollut aina hyötyä siitä, että olen lapsellisen näköinen. Varsinkin nuorempana siitä oli hyötyä uutistyoissa. Että kun sinä et ymmärrä, niin nyt selitän sinulle, miten asiat menevät.”

Berglundin haluaa toimia avoimesti. Hän ottaa jutun kohteeseen yhteyttä mahdollisimman pian. Myös Patriassa tiedettiin tarkkaan, mitä hän oli tekemässä. Berglundin mielestä juttuprosessin salailusta ei ole mitään hyötyä. Päinvastoin.

”Minulla on ikäviä kokemuksia siitä, että pantetaan tietoa. Kerran luin tuhansia sivuja materiaalia ja vasta loppusuoralla kysyin kohteilta heidän versionsa tapahtumista. Juttu kaatui alta, koska näkökulmani oli ollut väärä.”

Patriaan liittyvät paljastukset poikivat Berglundille paljon hyvää. Hänen ei tarvitse enää todistaa, että osaa tehdä perusteellista tutkivaa journalistiikkaa. Hän on saanut työrauhan. Lisäksi oikeusprosessit todistivat, että lähdesuoja pitää.

”Käytän Patriaa aina hissipuheena, jos minun pitää saada joku puhumaan luottamuksellisesti. Se on minun takuutodistukseni.”

Berglund rikkoi pari vuotta sitten lupauksen, jonka oli antanut vaimolleen. Syntyi *Totuus Patriasta* 2. Siinä käytiin läpi lahjustuomioita ja Berglundin omaa oikeusjuttua. Jakson työstäminen kävi terapiasta.

”Silloin ymmärsin, ettei tämä mene ohi. Tämä jatkuu kymmenen vuotta, saman verran kuin oikeusprosessitkin.”

Berglundia ei hävetä myöntää, että oikeusjutut ja slovenialaistoimittajien hyökkäys ottivat koville. Tutkivan tähtitoimittajan imagoon sellainen sopii huonosti.

”Tutkiva journalismi on ennen ollut machomiesten laji. Imagoon kuuluisi, ettei mikään tunnu misään, mutta se on bullshittiä”, hän sanoo.

Berglundia huvittaa, että hän on tullut tunnetuksi asekaupan kaltaisesta ”machojutusta”. Ennen Patriaa hän ei ollut tehnyt juttuja puolustusteollisuudesta tai asekaupoista.

Berglundin nimi yhdistetään aina Patriaan. Se ei haittaa. Projekti on ollut hänen uransa perusteellisin.

”Tämän jälkeen pystyn mihin vaan. Pystyn murtaamaan minkä tahansa firman tai organisaation salaisuudet ja selviän millaisesta hyökkäyksestä tahansa.” ■

Magnus Berglund

Työ: Ylen MOT-ohjelman toimittaja.

Palkinnot: KOURA-pääpalkinto 2009 ja 2014, Lumilapio-palkinnot vuosina 2006 ja 2009, ja Prix Europa Berlin -ehdokkuus parhaasta ajankohtaisohjelmasta vuosina 2005, 2009 ja 2012.

Koulutus: Valtiotieteiden maisteri Åbo Akademista, pääaineena kansantaloustiede.

Perhe: naimisissa, neljä lasta.

Harrastukset: Viikonloput lasten salibandyturnauksissa.

Kenestä seuraava puheenjohtaja?

Journalistiliiton puheenjohtajakilpailu on alkanut. Hanne Aho, Juha Keskinen ja Asko Lehtonen haastavat kahdeksan vuotta liittoa johtaneen Arto Niemisen. Journalisti tenttasi ehdokkaita.

Janne Salomaa, teksti 🍷 Laura Oja ja Heli Saarela, kuvat

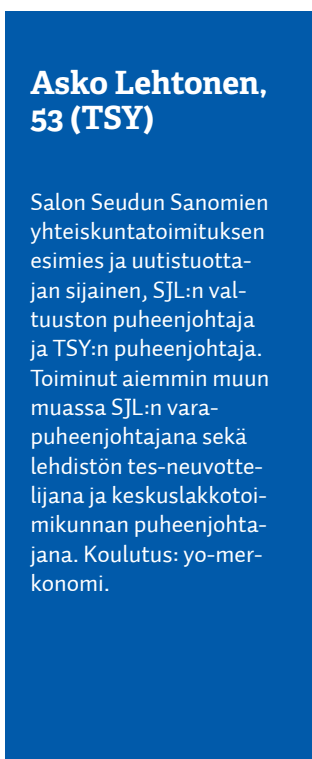
Hanne Aho, 40 (SAL)

Suomen Kuvalehden graafikko, SAL:n puheenjohtaja ja SJL:n valtuuston jäsen. Ota-vamedian pääluottamusmies vuosina 2004–2012. Lehdistön tes-neuvottelija vuosina 2008 ja 2011. Sipoon kunnanvaltuutettuna (sd.) vuodesta 1993. Koulutus: graafinen suunnittelija.

Juha Keskinen, 55 (HSY)

Iltalehden politiikan ja talouden toimittaja sekä pääluottamusmies. SJL:n valtuuston jäsen. JSN:n varapuheenjohtaja vuosina 2011–2013. Koulutus: oikeustieteen ylioppilas.

Asko Lehtonen, 53 (TSY)

Salon Seudun Sanomien yhteiskuntatoimituksen esimies ja uutistuottajan sijainen, SJL:n valtuuston puheenjohtaja ja TSY:n puheenjohtaja. Toiminut aiemmin muun muassa SJL:n varapuheenjohtajana sekä lehdistön tes-neuvottelijana ja keskuslakkotomikunnan puheenjohtajana. Koulutus: yomerkonomi.

Arto Nieminen, 56 (RTTL)

SJL:n puheenjohtaja vuodesta 2006, sitä ennen Yleisradion toimittaja sekä Yle Uutisten luottamusmies ja Ylen varapääluottamusmies. SJL:n hallituksessa vuodesta 1998. Koulutus: filosofian ylioppilas.

Miten kehittäisit Journalistiliiton toimintaa?

Hanne Aho: Tärkeintä on yhtenäinen vahva liitto. Vain yhtenäinen liitto pystyy toimimaan kunnolla. Uskon, että alan vaikeuksien takia me olemme ehkä vähän kyräilleet toisiamme, sen haluaisin loppuvan. Sisäisen vuoropuhelun lisäksi tarvitsemme parempaa yhteistyötä työnantajan kanssa. Liiton on myös otettava edelläkävijän rooli. Esimerkiksi alv-lobbaus tehtiin liian myöhään. Meidän pitää tehdä avauksia joihin muut reagoivat.

Juha Keskinen: Liiton täytyy katsoa median murrosta jäsenen tasolta. Perinteinen testointi ei riitä. Nyt tarvitaan nopeaa ja jatkuvaa vaikuttamista työpaikoilla ja mediataloissa. Liiton politiikan ja toimintatapojen on uudistuttava nopeasti.

Asko Lehtonen: Tiivistäisin yhteyttä johdon, toimiston, työpaikkojen ja yhdistysten välillä. Jatkuvassa yt-kierteessä pääluottamusmiehet ja toimitusosastot tarvitsevat kaiken tuen, jonka liitto voi antaa. Tavoitteeni on myös parantaa media-alan toimijoiden välistä yhteistyötä työpaikkojen turvaamiseksi.

Arto Nieminen: Toiminnan peruslinja on terve. Edunvalvonta laajasti tulkiten on ykkönen – kaikki lähtee jäsenistä. Työehtojen ja palkkiopolitiikan ohessa vaikutamme poliittisiin päätöksiin, kun ne koskevat viestintäpolitiikkaa, tekijänoikeuksia tai journalismia.

Mitkä ovat liiton tärkeimmät työehtotavoitteet?

Aho: Työpaikoilla tapahtuvan edunvalvonnan toimivuus. Luottamusmiehillä on oltava riittävät natsat ja työnantajalla tiukempi neuvotteluveto. Pienten työpaikkojen edunvalvontaa pitää parantaa työehtosopimusteitse. Meidän on saatava mahdollisimman moni alan työtä tekevä työehtojen alle. Ja työehtosopimuksista sekä meille tärkeimmistä asioista – kuten lomista – on pidettävä kiinni.

Keskinen: Kunnollinen yövuorolisä myös lehdistön sopimukseen. Tessiin pitäisi saada joustomahdollisuuksia, joilla voitaisiin tietyissä tapauksissa turvata työpaikkoja. Nämä asiat tulisi kuitenkin jättää pääluottamusmiehen harkintaan. Palkkojen olisi noustava vähintään yleisen kehityksen mukaan eikä lomapäivistä saa luopua.

Lehtonen: On pidettävä kiinni siitä, että yleissitovia sopimuksia tehdään tulevaisuudessakin ja niitä kunnioitetaan. Kaikkia sopimuksia on parannettava työmarkkinoiden ja työelämän muuttuessa. Palkoista on puhuttava, vaikka merkittäviä korotusmahdollisuuksia ei olisi. Työpaikoille pitää taata luottamusmies ja hänelle korvaus työstä, vaikka konsernissa olisikin yhteinen journalistien pääluottamusmies.

Nieminen: Riippuu sopimuksesta. Yhtä tavoitetta ei voi siksi nostaa toisen edelle. Yleisesti liiton tulee pyrkiä laajempiin sopimuskonknaisuuksiin, koska printtityö ei ole enää vain printtityötä eikä sähköinen työ ole enää vain sähköistä työtä. Sopimusten tulee seurata tätä kehitystä.

Miten parantaisit freelancereiden asemaa?

Aho: Suurin ongelma on siinä, että työnantaja ei tunnusta Journalistiliittoa freelancereiden asioiden ajajaksi. Sisäisesti parasta olisi, jos kaik-

ki jäsenet ymmärtäisivät että freelancereiden ehdot ovat suorassa suhteessa vakituisten työntekijöiden ehtoihin. Jos alan ehtoja poljetaan, polkeminen siirtyy ajan myötä kaikkialle.

Keskinen: Vaikuttaminen poliittisiin päätäisiin kohtuullisen korvauksen ja reilujen sopimusehtojen saamiseksi on tärkeää. Liiton tulisi pyrkiä yhteiseen työehtosopimukseen, jossa huomioitaisiin paremmin myös freelancerit. Freelancereiden etujen ajaminen pitäisi myös integroida työpaikkakohtaiseen edunvalvontaan ja pääluottamusmiehen tehtäviin.

Lehtonen: Freelancereiden edunvalvontaa pitää jatkaa samalla tarmolla kuin työsuhteisten. Freelancereiden ansiotaso on saatava sellaiseksi, että valinta työsuhteisen ja freen välillä perustuu muuhun kuin hintakilpailuun. Tekijänoikeuskorvaukset ovat niin ikään kaikkien jäsenten edunvalvonnan ydintä. Tekijänoikeus- sekä sosiaali- ja työttömyysturva-asioissa yhteistyö muiden ammattijärjestöjen kanssa on välttämätöntä.

Nieminen: Freet tarvitsevat samanlaiset kollektiiviset neuvotteluoikeudet kuin palkansaajat, joten pitää vaikuttaa lainsäätäjiin. Lisäksi liitto antaa freelancereille neuvontaa ja koulutusta. Tarvitsemme kaikkea tätä ja enemmän.

SJL:n talous on sen varassa, että liiton sijoitukset tuottavat hyvin. Miten tasapainottaisit talouden?

Aho: Tapoja ja rakenteita on muutettava. En halua sanoa yhtään esimerkkiä, koska silloin tarkasteltaisiin esimerkkiä eikä sitä faktaa, että meidän on luovuttava osasta entisiä tottumuksia. Omaisuutta voi aina myydä, mutta se on tilapäisratkaisu. Jäsenmaksua ei pidä nostaa. Tiedän kokemuksesta, että vaikeinta ei ole löytää säästökohteita vaan rohkeutta tehdä päätöksiä.

Keskinen: Jäsenmaksutaso ei saisi nousta. Liiton toimintaa tulisi keskittää ja päällekkäisyydet karsia. Nyt pitäisi perata kaikki päällekkäiset toiminnot liiton sisällä ja myös jäsenyhdistysten kesken. Keskeisintä liiton työssä on tes-toiminta ja edunvalvonta. Omaisuutta voidaan myydä, jos toiminnan nopea kehittäminen sitä vaatii.

Lehtonen: Jäsenmaksuja on varaa korottaa, jos liiton toiminnan ja palveluiden ylläpitäminen sitä vaatii. Mielestäni liiton palveluja ei ole mahdollista juuri karsia eikä henkilökuntaa vähentää. Valtuuston kokoa voi pienentää, ja hallituksenkin kokoa voi miettiä. Liiton vapaa-ajan-asunnoista voidaan tarvittaessa luopua, mutta myyntituloja ei pidä syödä, vaan ne pitää sijoittaa.

Nieminen: Liiton talous on sekä jäsenmaksujen että sijoitustoiminnan tuottojen varassa, molempia tarvitaan. Jäsenpohjaa on laajennettava ja varmennettava nykyinen jäsenpohja. Sijoituksissa en lisäisi riskejä. Jäsenmaksuja ei pidä korottaa, ellei ole äärimmäinen hätä. Nyt sellaista ei ole. Liiton toiminnassa tarvitsemme sopeutustoimia, joita onkin jo tehty.

Kannatanko eläkeläisjäsenmaksua? Mitä palveluita liiton pitäisi antaa eläkeläisille jäsenmaksua vastaan?

Aho: Ymmärrän hyvin perustelut sekä maksun puolesta että sitä vastaan. Jos maksu tulee, olisi eläkeläisille tarjottava pressikortti, lehti ja testipalvelut.

Keskinen: En. Paljon tärkeämpää on etsiä uusia maksavia jäsenryhmiä.

Lehtonen: Kannatan periaatetta, että kaikki jäsenet maksavat jäsenmaksua. Palveluina heille

voisi tarjota muun muassa *Journalistin*, jäsenkortin ja yhdistysten tilaisuuksia.

Nieminen: Kannatan, koska puheenjohtajan on oltava lojaali hallituksen päätöksille. Äänestän kuitenkin valtuustolle esitettyä maksumallia vastaan, koska nykyiset eläkeläisjäsenet ovat saaneet maksuvapautuksen täysin sääntöjen mukaisesti. Vapautuksen peruminen muistuttaa taannehtivaa lainsäädäntöä. Eläkeläiset saavat pääsääntöisesti palveluja yhdistysten kautta.

Pitääkö SJL:n puheenjohtajan olla myös tulevaisuudessa liiton toimiston esimies? Millainen esimies itse olisit?

Aho: Kyllä. Olen suora ja avoin yhdessätekijä. Vaadin sekä itseltäni että muilta paljon. Olen toivoakseni fiksusti tasapuolinen ja tsemppaava, mutta kiireessä vähän komenteleva. Siitä yrittän päästä eroon. Sosiaaliantta minussa muistuttaa aina, että hyvinvoiva työntekijä on paras työntekijä.

Keskinen: Puheenjohtajan tulee olla toimiston johtaja, mutta toimiston henkilöesimiehen tehtävän delegoiminen saattaisi olla järkevää. Esimiehenä olisin avoin, luotettava, delegeoiva ja keskusteleva. Ammattilaiset kyllä osaavat asian- ja heille on annettava työrauha.

Lehtonen: Pitää. Jokainen työyhteisö ansaitsee läsnä olevan ja kantaa ottavan esimiehen. Olen toiminut vuosia lähiesimiehenä ja olen kiinnostunut esimiestyöstä, ihmisten johtamisesta ja siitä, miten töitä organisoidaan.

Nieminen: Pitää, koska puheenjohtaja on ainoa ”poliittisessa” vastuussa oleva henkilö toimistossa. Pyrin olemaan tilaa antava. Työkavereihin kannattaa luottaa, koska usein he ovat vastualueistaan parhaiten perillä. Esimiehelle jää sparraava, ohjaava, tukeva ja kannustava rooli.

Pitäisikö peräkkäisten puheenjohtajakausien määrä rajata (esimerkiksi kahteen)?

Aho: Näin voitaisiin hyvin tehdä. Tämä vaatii keskustelua.

Keskinen: Kyllä. Kaksi kautta olisi hyvä raja. Alamme kehittyä sellaista vauhtia, että siinä ajassa paras panos on annettu.

Lehtonen: Ei.

Nieminen: Ei. Ay-toiminta on pitkäjänteistä työtä, esimerkiksi työehtosopimuskaudet ovat harvoin lyhyitä.

Haluatko, että Journalisti ilmestyy paperilla ainakin seuraavan puheenjohtajakauden loppuun asti joulukuuhun 2018?

Aho: Haluan, jos se ei ole taloudellisesti kohtuutonta.

Keskinen: Tärkeintä on kehittää nopeaa sähköistä tiedottamista ja julkaisemista verkossa ja somessa. *Journalisti*akin tulisi kehittää ennen kaikkea verkkolehdenä. Haluan, että paperilehti jatkaa ilmestymistä, jos sille löydetään oikea tehtävä sähköisen julkaisun rinnalla.

Lehtonen: Haluan.

Nieminen: Haluan. Liiton on uskottava printtiin, joka ei ole huhuista huolimatta kuollut. ■

PITÄISIKÖ LIITON HANKKIA JÄSENILLEEN YRITYSTEN TARJOAMIA ETUJA? KATSO VERKKOLEHDESTÄMME MYÖS, KANNATAISIKO LIITON HAKEUTUA JÄSENEKSI JOHONKIN KESKUSJÄRJESTÖÖN. JOURNALISTI.FI

LUE LISÄÄ LIITOSTA SEURAVALTA AUKEAMALTA

Näin liitto toimii

Journalistiliitto valitsee tänä vuonna uuden puheenjohtajan, hallituksen ja valtuuston. Uudet päättäjät aloittavat työnsä joulukuussa.

Janne Salomaa, teksti KP Alare, grafiikka

Yhdistykset

- Kolme valtakunnallista ja 15 alueellista, suurin on Radio- ja televisiotoimittajien liitto (4970 jäsentä).
- Kaikki SJL:n jäsenet kuuluvat johonkin yhdistykseen, joista jokaisella on oma hallitus. Hallitukset valitaan vuosikokouksissa, joissa jokaisella yhdistyksen jäsenellä on äänioikeus.

Osastot

- Yhteensä noin 120, jakautuvat työpaikka- tai yrityskohtaisiin toimitusosastoihin, konserniosastoihin ja pientoimitusten journalistit kokoaviin alueosastoihin.

Valiokunnat ja työryhmät

- 22 kappaletta
- Muun muassa ammattikoulutusvaliokunta ja tes-valiokunta, jonka keskuudesta valitaan yleensä lehdistön työehtosopimusneuvottelijat.
- Jäseniksi valikoituu tavallisesti SJL:n yhdistysten aktiiveja.

Toimisto

- 23 työntekijää, muun muassa juristeja, toimistohenkilökuntaa ja Journalistin viisihenkinen toimitus.

Valtuusto

VALITSEE HALLITUKSEN JA SJL:N PUHEENJOHTAJAN.

- SJL:n ylin päättävä elin.
- 72 jäsentä, kasvaa 79-jäseniseksi.
- Kokoontuu vähintään kahdesti vuodessa.
- Hyväksyy liiton toiminta- ja taloussuunnitelman ja vahvistaa jäsenmaksun. Asettaa työehtosopimusten tavoitteet ja päättää sopimusten hyväksymisestä.
- Vaihtuu neljän vuoden välein. Puheenjohtajana vuodesta 2006 lähtien **Asko Lehtonen**.

Valtuustopaikat kaudella 2014–18 (muutos nykyiseen)

- Radio- ja televisio-toimittajien liitto **25 (+3)**
- Suomen Aikakaus-lehdentoimittajain Liitto **14 (+1)**
- Helsingin Sanomalehtimies-yhdistys **10 (+1)**
- Suomen freelance-journalistit **6 (+1)**
- Pirkanmaan Journalistit **4**
- Pohjois-Suomen Sanomalehtimiesyhdistys **3 (+1)**
- Turun Sanomalehtimiesyhdistys **3**
- Muut* **14**

* Etelä-Pohjanmaan Sanomalehtimiehet, Keski-Suomen Journalistit, Savo-Kainuun journalistiyhdistys, Etelä-Suomen Sanomalehtimiesyhdistys, Hämeen-Uudenmaan Journalistit, Itä-Suomen Sanomalehtimiesyhdistys, Keskipohjanmaan Journalistit, Kymenlaakson Journalistit, Pohjois-Karjalan journalistiyhdistys, Satakunnan Journalistit, Ålands Journalister

EDUNVALVONNASTA YHDESSÄ LUOTTAMUSMIESTEN KANSSA.

AUTTAA YHDISTYKSIÄ JA OSASTOJA.

JÄRJESTÄVÄT MM. KOULUTUSTA JA VIRKISTYSTOIMINTAA SEKÄ HUOLEHTIVAT TYÖPAIKKAKOHTAISESTA

VALITSEVAT VALTUUTETUT, KUKIN YHDISTYS VOI VALITA VALTUUTETTUJA SUHTEESSA JÄSENMÄÄRÄNSÄ.

TARJOAA JÄSENPALVELUITA (MM. TES-NEUVONTA, PRESSIKORTTI, LOMAPAIKAT JA JOURNALISTI).

AUTTAA HALLITUSTA.

ON LIITON TOIMISTON ESIMIES.

Hallitus

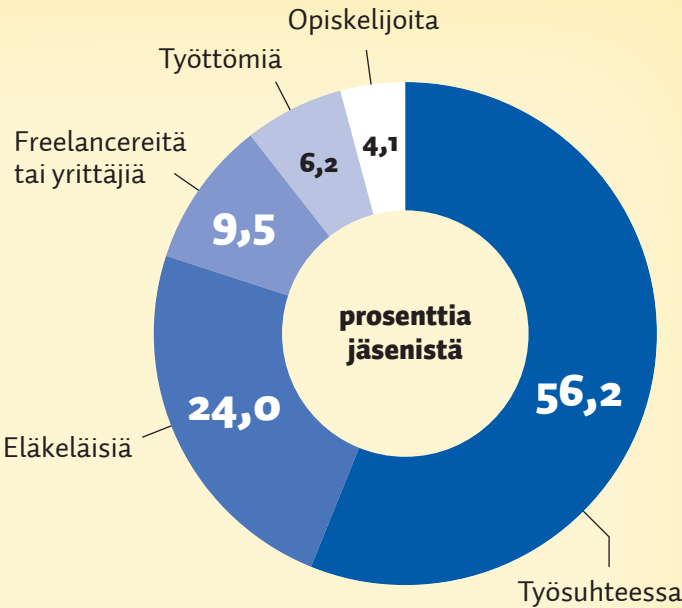

- 13 jäsentä
- Vastaa liiton asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta.
- Puheenjohtaja vuodesta 2006 lähtien **Arto Nieminen**.
- Kokoontuu lomakaudet pois lukien noin kerran kuukaudessa.
- Vaihtuu valtuuston tavoin joka neljäs vuosi.

NIMEÄÄ AVUKSEEN VALIOKUNTIA JA TYÖRYHMIÄ.

Jäsenet

- Hieman alle 15 000.
- Journalistiliitto ei kuulu mihinkään ammatilliseen keskusjärjestöön, kuten SAK:hon tai Akavaan.

57 prosenttia jäsenistä on naisia

55 prosenttia asuu Uudellamaalla

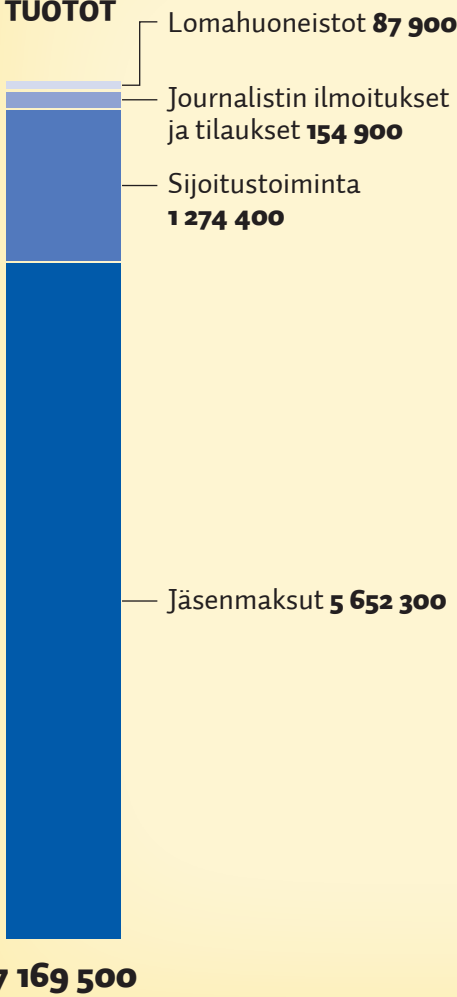
69 prosenttia on vähintään 40-vuotiaita

Tiedot jäsenistöstä 1.4.2014, ikätieto 1.1.2014.

Journalistiliiton talous vuonna 2013

euroa

TUOTOT

MENOT

*mm. toimiston vuokra ja atk-kulut

**sisältää mm. painon, jakelun ja avustajapalkkiot, ei henkilöstökuluja

palkinnot

Vetoapua markkinointiin

Vuoden laatulehti valitaan tänä vuonna yhdeksannen kerran. Aiemmin palkinnon ovat saaneet muun muassa viime vuonna kuopattu *Basso* ja taloutensa kanssa kamppaileva, vuoden 2013 voittaja *Huuli*. Kannattaako laadukasta tehdä?

”Tietysti kannattaa! Vaikka roki heikko taloustilanne näkyy myös meidän lehtiemme mainosmyynnissä”, sanoo kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liiton Kultin toiminnanjohtaja **Kitti Suoranta**.

Palkituista lehdistä esimerkiksi *Suomen Luonnon* levikki koheni viime vuonna.

Suoranta muistuttaa, että pienlehtien tekemisen tapa ei ole markkinavetoinen: työtä tehdään pienillä palkkioilla ja usein jonkun järjestön suojissa. Säännöllisesti hän tosin saa terveisiä, että lehtien kulut kismittävät järjestöjulkaisijaa.

Kultti on palkannut markkinointipäällikön tukemaan jäsenlehtien mainosmyyntiä ja levi-kin kasvua. Opetus- ja kulttuuri-ministeriön rahoittama projekti lähti liikkeelle jäsenten toiveesta.

”Siihen on ollut selkeä tarve”, Suoranta sanoo.

Vuoden laatulehden tittelistä kisaa 70 Kultin jäsenlehteä.

Marja Honkonen

VUODEN LAATULEHTI-PALKINTO JAETAAN
MAAILMA KYLÄSSÄ -FESTIVAALEILLA 24.5.

Studiossa. Yksi Kainuun Sanomien videojuttutyypeistä on paikallisten poliitikkojen haastattelu uutistoitumituksen studiossa. Myös päätoimittaja Markus Pirttijoki toimii tenttaajana.

non ohella.

”Maakuntamedia kertoo senkin, mitä valtakunnanmedia ei kerro, esimerkiksi yleisen juhlapyhän vieton paikallisen version. Median murroksessa mikään ei ole yksittäisten talojen omaisuutta, vaan kaikki tekevät kaikkea ristiin.”

Liikkuvan kuvan keskeisiä etuja on Pirttijoen mielestä se, että se näyttää paitsi mitä sanotaan myös sen, miten sanotaan.

”Jos kuva kertoo enemmän kuin tuhat sanaa, liikkuva kuva kertoo enemmän kuin kymmentuhatta sanaa.”

Videoita Kainuun tapaan

Nina Erho, teksti
Teijo Määttänen, kuva

Markus Pirttijoki siirtyi noin vuosi sitten MTV3:n uutispäällikön työstä Helsingistä *Kainuun Sanomien* päätoimittajaksi lapsuutensa maisemiin.

”Lähtiessäni moni kysyi, miksi lähdet auringonlaskun alalle printtiin ja nälkämaalle Kainuuseen. Omasta mielestäni täällä on paljon helpompi olla kuin Helsingissä, ja pesti on täynnä mahdollisuuksia.”

Yksi niistä on *Kainuun Sanomien* ja kolmen paikallislehden toimittajien ja kuvaajien kouluttaminen videoiden tekoon. Koulutusprojekti kestää juhanukseen asti.

Pirttijoki sanoo, että videoita oli tehty jo ennen hänen tuloaan, mutta lokakuussa alkaneessa projektissa niiden tekemisestä on tullut systemaattisempaa, mikä sopii koko Alma-konsernin strategiaan.

Videoihin satsaaminen tuntuu Pirttijoen luonteelta oman työtaustan takia mutta myös lehtituotteen ja koko media-alan kehitykseen liittyvistä syistä.

”Ajatuksemme on tehdä selkeämpi ero printin ja netin sisältöjen välille ja tarjota uutisia ja elämyksiä uudella tavalla. Verkko on median kulutuksen tulevaisuutta ja nykypäivää.”

Maakuntalehden videoilla on Pirttijoen mielestä paikkansa valtakunnallisten lehtien ja varsinaisten tv-yhtiöiden tuotan-

Projektin tuloksena *Kainuun Sanomien* nettisivuilla on jo kymmeniä videoita. Aiheet vaihtelevat tapahtumien raportoinnista toimitetumpiin näin sen teet -ohjeisiin ja studiohaastatteluihin. Video-kouluttajana toimii **Pekka Lassila**.

Videoiden alussa on mainoksia, mutta videotuotannolla ei Pirttijoen mukaan ole vielä rahallista tavoitetta. Seuraava tavoite on totuttaa sekä tekijät että lukijat 2–3 videon viikkotahtiin.

Lukijoilta on tullut kiittävää palautetta. Entä tekijät, onko kuulunut nurinaa?

”Käsittääkseni koulutuksesta on tykätty. Tekemisestä ajattelen, että vain sitä voi vaatia, mitä on opetettu, mutta nyt on opetettu ja tiedän kokemuksesta, että videot eivät ole salatiedettä. Oma tapa tehdä löytyy kokeilemalla. Videotuotantoon ei ole oikeita eikä varsinkaan vääriä tapoja.”

tapahtumat

Journalistirock palkitsee

Media-alan bändikilpailun *Journalistirockin* voittajille on luvassa palkintoja. Kilpailun tukijaksi ilmoittautunut helsinkiläinen ääni-, kuva- ja valoalan maahan- tuontiyritys Studiotec Oy tarjoaa kolmelle voittajalle Zoom-tallentimen ja AKG-laulumikrofonin.

Kilpailun järjestäjien tavoitteena on hankkia voittajille myös muita palkintoja. Vaihtoehtoja ovat esimerkiksi päivä äänitysstudiossa tai musiikkivideon tekeminen.

Palkinnot riippuvat kisan rahoituksesta. Osan kilpailusta rahoittaa Journalistiliitto. Loput budjetista koostuu sponsoritu-loista. Kisan tukijoiksi tai spon-

soreiksi ovat lupautuneet Studiotecin lisäksi *Apu*, *Aamulehti* sekä Viestintätoimisto Luotsi, jonka osakas **Pasi Kivioja** on yksi kisan puuhamiehistä.

Päätoimittaja **Marja Aarnipuro** kertoo, että *Apu* lähti sponsoriksi kolmesta syystä.

”Ensinnäkin alalle tarvitaan uutta nostetta ja intoa, ja Journalistirockissa tämä toteutuu. Toiseksi, yksi kisan puuhamiehistä on alan rankin rumpali, *Avun* AD **Samuli Häkkinen**. Ja kolmanneksi: *Apu* on rock!”

Manu Marttinen

JOURNALISTIROCK 17.10.
ILMOITTAUTUMISET 30.8. MENNESSÄ.
LISÄTIEDOT:
FACEBOOK.COM/JOURNALISTIROCK

Palkinto. Yksi Journalistirockin palkinnoista on Zoom-tallennin.

palvelut

Henkilö vailla menneisyyttä

Euroopan unionin tuomioistuinpäätti 13. toukokuuta, että Googlea voi pitää henkilörekisterinpitäjänä. Ratkaisun mukaan kansalaisella on oikeus vaatia häntä koskevia hakutuloksia poistettavaksi. EU katsoo, että ihmisellä on oikeus tulla ”unohdetuksi”.

Entä onko tiedotusvälineen uutisarkistokin henkilörekisteri? Pitäisikö tiedotusvälineidenkin ryhtyä pyyhkimään arkistostaan henkilöä koskevia tietoja, jos ne ovat tämän kannalta kiusallisia.

Kysymystä pohtii Etiikka.fi-sivuston vastaava toimittaja, Helsingin yliopiston tutkijatohtori **Henrik Rydenfelt**.

Vastaus ei ole ihan yksinkertainen. Esimerkiksi henkilötie-

tolaki ei selvästi koske yksittäistä julkaisua, koska se ei muodosta henkilörekisteriä.

Jos henkilöä koskevat tiedot ovat kuitenkin hakutoiminnolla helposti saatavilla, tiedotusvälineen sähköinen uutisarkisto voi muodostaa henkilörekisterin.

Rydenfelt kehottaakin pohtimaan henkilötietojen julkisuutta.

”Lainsäätäjän on puntaroitava sananvapauden ja yksityisyyden välillä. Millaiset henkilötiedot voivat olla kenelle tahansa avoimesti arkistossa saatavana?”, Rydenfelt kysyy.

Manu Marttinen

ETIIKKA.FI-VERKKOSIVUSTO
JOURNALISMIN JA SOMEN ETIIKASTA
AVATTU TOUKOKUUSSA 2014

tes-päivystys

TÄLLÄ PALSTALLA JOURNALISTILIITON TYÖEHTOASIAMIEHET VASTAAVAAT JÄSENTEN KYSYMYKSIIN.
TES-PÄIVYSTYS: MA–PE KLO 13–16. PUH. 044 755 5000.

PETRI SAVOLAINEN
edunvalvontajohtaja

ERKKI KUPARI
työehtoasiamies

TERHI TARVAINEN
työehtoasiamies

VALTTERI AALTONEN
työehtoasiamies

TYTTI ORAS
työehtoasiamies

JUSSI SALOKANGAS
työehtoasiamies

Ensi syksynä käydään taas lehdistön tes-neuvottelut. Työehtoasiamies Tytti Oras, siis mitkä neuvottelut?

Sanoma-, aikakaus- ja paikallislehdissä sekä uutis- ja kuvatoimistoissa työskenteleviä journalisteja koskeva työehtosopimus on voimassa 30. syyskuuta 2014 saakka, joten sopimuksen uudistamisesta neuvotellaan syksyllä. Työehtosopimukset ovat tyypillisesti voimassa määräajan. Näin työehtosopimuksen sisällöstä on mahdollista neuvotella sovituin väliajoin. Sopimus määrittelee vähimmäistyöehdot, kuten palkat, työajat ja lomat. Työnantajan ja työntekijän välisellä *työsopimuksella* voidaan tietenkin sopia työehtosopimusta paremmista työehdoista.

Noin vuosi sitten lehdistön edellisissä neuvotteluissa saatiin sopu valtakunnansovittelijan avulla vain hetki ennen lakon alkamista. Miten nyt käy?

Toivottavasti neuvottelutulos saadaan tällä kertaa aikaan neuvottelijoiden omin voimin.

Ketkä journalistisen työn tekemisen ehdoista käytännössä sopivat?

Lehdistön journalistien työehtojen vähimmäistasosta sovitaan Viestinnän Keskusliiton ja Suomen Journalistiliiton välisessä työehtosopimuksessa. Neuvotteluihin osallistuu yleensä edustajia liit-

tojen toimistoista ja alan yrityksistä.

Minkä muun kuin lehdistön työehdoista SJL neuvottelee?

VKL:n kanssa SJL sopii myös kustannustoimittajien ja MTV:n työehdoista. Yleisradion ja järjestäytyneiden tv-tuotantoyhtiöiden työehdoista on sovittu Palvelualojen työnantajat Paltan kanssa. Lisäksi SJL:lla on muutamia suoraan eri työnantajien kanssa solmittuja yrittäjäkohtaisia työehtosopimuksia.

Onko sinulla kysyttävää työehdoista? Kysy meiltä, liiton tes-asiamiehet vastaavat:

Journalisti@journalistiliitto.fi

Milloin niistä sopimuksista neuvotellaan?

Useimmat työehtosopimukset noudattelevat valtakunnallisen työllisyys- ja kasvu- ja eläkelainsäätöjen mukaisesti, joka ulottuu loppusyksyyn 2016.

Miksi työehdoista pitää sopia eri yrityksiin tai tiedotusvälineisiin erikseen,

vaikka toimituksellista työtä tehdään nykyisin yli välinarajojen?

Se onkin hyvä kysymys. Ruotsissa onkin jo aloitettu yhteen journalistisen työn ehdot kattavaan sopimukseen tähtäävä projekti. Myös Journalistiliitto on avannut työnantajaliiton kanssa keskustelun siitä, tulisiko lehdistön työehtosopimuksen varsin vanhahtavaa sovelta- misalatekstiä uudistaa vastaamaan käytännön työtehtäviä ja yritysmaailman monimuotoisuutta. Ylen ja MTV:n työehtojen yhtenäistämisestä on myös keskusteltu. Siiloutuminen ei ole tätä päivää.

Missä päätetään neuvottelutavoitteista ja ketkä sen päättävät?

Työehtotavoitteita valmisteltaessa SJL kuulee muun muassa journalistiyhdistysten ja toimitusosastojen näkemyksiä. Työehtovaliokunta luonnosteleekin konkreettiset esitykset, joista päättää liiton hallitus.

Miten rivijäsen voi vaikuttaa neuvotteluihin?

Vaikuttamismahdollisuuden saa aina osallistumalla yhdistyksen ja osaston toimintaan. Elokuussa on tarkoitus järjestää aiheesta lehdistön työehtoneuvottelujen pohjustamiseksi jäsenkysely, joten sitä kautta on mahdollisuus myös lausua suoraan oma näkemyksensä asiasta.

kieli

Epäuskon-tunnustus

Tunnustan: olen uskonut kieleen. Olen jankuttanut, että ihmiset, jopa journalistit, käyttävät kieltä käsittääkseen itseään ja toisiaan. Olen halunnut uskoa, että inehmot luontojaan tulkitsevat toisiaan hyväntahtoisesti.

Olen uskonut, olen ollut väärässä. Nyt tää on tässä! Uskoni ja sen kera kaikki.

Kieli on lujan uskon asia. Nyt kieleen uskotaan kuin ilmaan, jota hengitämme. Aktiivinen uskominen tarkoittaisi sitä, että ottaisimme kielestämme otteen. Tulisimme kieltämme vastaan, kantaissimme kielestämme vastuun. Juuri omasta kielestämme, ei niinkään toisten.

Mutta voi: mi ikävyys, mi hämähäys! Suomalaista kielikeskustelua ja -ilmapiiriä leimaa sanoinkuvaamaton saivari ja ankeus. Yhtäällä ulistaan pakokielisiä vastaan; toisaalla kerätään nimiä adresseihin, joissa vaaditaan pilkkuvirheistä sakottamista. Yhtäällä voitotellaan ”maahanmuuttajakielten” aiheuttamia ongelmia; toisaalla jahdataan punakynät tanassa naapureiden rektiovirheitä.

Hm, mitä pitäisi ajatella siitä, että joku julkisesti polttaa päräensä kirjoitususerheen ”kakka pökäle” takia? Miksi käytämme energiamme virheiden vaanimiseen? Mitä jos kanavoisimme osan tarmostamme sen pohtimiseen, mitä kieli meille tekee ja mitä me teemme kielellemme? Millaisia merkityksiä kielellämme luomme, paketoimme ja toimitamme?

Journalismiakin meillä on joka lähtöön, mutta yhtä puuttuu: tutkivaa kielijournalismia. Kuka ryhtyisi miettimällä miettimään vaikkapa tätä: Kirjoitetun kielellemme historia on lyhyt kuin kullin luikaus. Miksi siis luulottelemme, että olemme jo huipulla? Eikö voisi ajatella, että kielellemme kehittyi niinkin, että siitä tulee vaikkapa entistä ilmaisuvoimaisempaa ja tajuttavampaa?

Kirjoitin vuonna x ja y kirjan *Kielen voima*, jossa hehkutin kielen kaikkivoipaisuutta. Jos naiivi uskoni ihmiseen ja hänen mahtilihakseensa ei palaa, alan väkittää jatko-osaa. Nimi on jo valmiina: *Kielen voimattomuus*.

Vesa Heikkinen

vesa.pekka.heikkinen@luukku.com
KIRJOITAJA ON SUOMEN KIELEN DOSENTTI
JA TIETOKIRJAILIJA

historia

POIMINTOJA VANHOISTA JOURNALISTEISTA.

Auto avaruustaitajien maasta

6.6.1974

Neuvostoliiton omistama ja sikäläisiä autoja Suomeen tuonut Konela Oy tarjosi *Sanomalehtimiehen* mainoksessa toimittajien menopeliksi Moskviť Eliteä.

”Ammattimies tietää minkä valitsee. Elite on varma valinta. On turha maksaa ylimääräistä yksinpä autonsa merkistä tai erikoispiirteistä, joilla ei ole juuri merkitystä suomalaisissa olosuhteissamme.

Luulottelusta saa maksaa. Elite edustaa Neuvostoliiton autoteollisuuden luotettavia perinteitä. Elite on itse asiansa luonnollisin vaihtoehto silloin kun valitset autosi sekä luotettavuuden että edullisuuden perusteella.

Ammattimies luottaa ammattimiehen työhön. Elite on taattua työtä. Eliten suunnittelijat ja rakentajat ovat avaruustekniikan taitajien maasta.

Elite-henkilöautot – 1300 M ja 1500 M – tarjoavat avartilat viidelle aikuiselle, suomalaisiin olosuhteisiin erinomaisesti soveltuvat ajo-ominaisuudet, kestävä moottori, taloudellista turvallisuutta ja modernia tekniikkaa.

Elitessä kaikki on oikeissa suhteissaan. Ja kaiken sen saat pikkuauton hinnalla. Käy nyt koeajamassa edullinen Elite lähimmän jälleenmyyjämme luona”, ilmoituksessa usutettiin.

Mainoksesta oli hävitetty automerkin varsinainen nimi Moskviť, sillä 1950- ja 60-luvuilla Suomen myydyimpiin autoihin kuulunut ”Mosse” muistutti ajasta, jolloin tien päälle pyrkivä porvarikin joutui joskus turvautumaan itäautoon koska säännöstelyssä olleelle länsivaluutalle oli parempaakin käyttöä kuin autokauppa.

Sievistelevä nimipolitiikka ei auttanut. Elite ei myyntitilastojen kärjessä keikkunut. Neuvostoautoista Lada meni paremmin kaupaksi ja oli välillä jopa Suomen suosituin.

Timo Kilpi

KIRJOITAJA ON HISTORIAAN ERIKOISTUNUT TOIMITTAJA.

Mossella töihin. Mainoksesta automerkki Moskviť esiintyi pelkällä mallinimellä Elite.

notiser

Tyck inte till

Public service-kanalerna i Sverige fortsätter sin jakt på absolut objektivitet – också gällande journalisternas fritid. Tidigare har vi rapporterat om två medarbetare (Journalisten 3/2014) vid SR som lyftes bort från sina program. Orsak: för starkt engagemang mot rasism och Sverigedemokraterna.

Nu har samma försiktighet drabbat Östnyttis reporter **Mikael Wadström**. I oktober 2013 skrev han ett ställningstagande på sitt personliga öppna Facebook-konto om var länets nya regionkontor ska placeras. Han föredrog Norrköping, där han själv bor, framom Linköping. Hans konto hade då 33 följare men var alltså öppet.

Kort efter det ombads han av sin chef att ta bort kommentaren, vilket skedde. En vecka senare kom ändå en skriftlig varning, inklusive ett tillägg om att han riskerade sparken om han upprepade förseelsen. Dessutom fick han inte längre vara programledare.

”Det handlar om trovärdighet. Jag måste se till att vi är opartiska, det är valår”, motiverar Östnyttis redaktionschef **Caroline Spångberg-Norlander** för svt.se

Wadström har nu stämt SVT:

”Jag hade en diskussion med mina vänner på Facebook. Får man inte uttrycka en privat åsikt om man jobbar på SVT?”, kommenterar han för svt.se.

Magnus Londen

De anställer!

Hur ska tidningspressen klara övergången till, och satsningen på, det digitala?

Anställ mera folk!

Så resonerar i alla fall *Washington Posts* nya ägare, Amazonchefen **Jeff Bezos**.

För bara några år sedan stängde tidningen flera lokala redaktioner runtom i USA. Allting, precis allting, pekade neråt. Men nu öppnas nya kontor. Och *Huffington Post* rapporterade här om veckan om den smått sensationella nyheten att *WP* anställer 50 nya journalister.

Denna satsning på expansion inom det digitala möjliggörs naturligtvis av en förmögen ägare som tänker långsiktigt.

Här hos oss ”satsar” förmögna ägare däremot på det digitala genom att skära ner.

Framtiden får utvisa vem som satsade rätt.

Magnus Londen

Vem trycker i framtiden?

Trots sjunkande upplagor och ständigt prat om papperstidningens död investerar några få tryckerier i ny teknik. Det mesta talar för en ökad koncentring av tryckerierna och jobb för färre tryckare.

Marcus Floman, text
Johannes Tervo, foto

Pschht! Den automatiska luftfuktningsmackapären sprejar en noggrant doserad vattendusch ut i lagret. Vi befinner oss i tryckeriet Botnia Print i Karleby, mer exakt i hallen där enorma pappersrullar står på rad i väntan på att forslas in i tryckerisalen. På Botnia Print, precis som i andra tryckerier, ser man till att papprets luftfuktighet hålls på rätt nivå.

Här inne trycks som mest över 60 små och medelstora tidningar på ett dygn. Bland annat HSS Medias *Vasabladet*, *Österbottens Tidning* och *Sydösterbotten*.

Inne i tryckeriet slår det mig att det känns väldigt lite som ett tryckeri – det kunde vara vilken klinisk och uppsatsfabrik som helst. Just miljötänkandet är något som alla på tryckeriet, från fabriks-golv till ledning, upprepar likt ett mantra. Torroffsettryckpressen är nyckelordet, den behöver inget vatten i tryckprocessen i motsats till de övriga tryckeriernas offsetpressar.

”En ökad koncentring av tidningstryckerierna är en nödvändighet.”

Lasse Krogell, direktör, Grafiska Industri

”Den mest betydelsefulla faktorn är den att vi ödslar omkring tvätredjedelar mindre papper till makulatur jämfört med den traditionella trycktekniken”, säger kvalitets- och utvecklingschef **Toni Klemola**.

För läsaren är den största skillnaden den att bilderna ser skarpare ut än bilder tryckta med traditionella offsetpressar. Att Botnia Print, som till 35 procent ägs av HSS Media och 65 procent av Keski-Pohjanmaan Kirjapaino, för fyra år sedan valde att bygga nytt då alla talar om pap-

perstidningens svanesång kan låta vågat. I en stenhård konkurrens är det tryckerierna med ny teknik som kan ha chans att klara sig längre. Allt prat om papperstidningens snara död avfärdar man här som rent struntprat.

”Vi har varje år ökat var omsättning och resultatet har legat på drygt 10 procent av omsättningen”, säger vd **Hannu Salmi**.

Ifjol var omsättningen 9,6 miljoner euro och rörelseresultatet 1,44 miljoner euro.

Den nya tekniken och tryckeriets höga automationsgrad har också dragit ner på arbetskraften: man jobbar i två skift, med en bemanning på bara sju personer per skift.

Vi lämnar Karleby och tryckeriet med sin pråliga glasentré för ett slag och riktar blicken söderut. *Hufvudstadsbladet* har sedan februari lagt tryckningen av söndagens och måndagens tidningar på entrepenad till Salon Lehtitehdas. Ett resultat av höstens samarbetsförhandlingar på KSF Media var att man för att spara på de högre personalkostnaderna under veckoslut drog in fem årsverken på KSF Medias tryckeri. Salotryckeriets moderna tryckpress levererar billigare än det egna tryckeriet. I Salo trycks sedan tidigare också KSF-ägda *Västra Nyland* och *Han-götidningen* (se grafik).

KSF Medias äldre tryckpress är från 1980-talet medan ett av trycktornen är från år 2000.

Under de gångna åren har *Hbl:s* läsare märkt av att bilderna i tidningen ibland blivit väldigt suddiga.

”Det senaste året har vi jobbat väldigt hårt med kvaliteten och nått goda resultat. Dels handlar det om att se över de tekniska lösningarna och dels hur man gör jobbet. Tryckandet är ett hantverk och tryckarna har jobbat hårt”, säger **Niklas Palm**, som tillträdde som tryckerichef på KSF Media år 2012.

Den som i sista hand ansvarar för tryckeriets framtid är KSF Medias nya vd **Barbro Teir**. Frågan om tryckeriet är direkt kopplad till hur KSF Media satsar på sina papperstidningar.

”Inom de närmaste månaderna kom-

mer det att klarna hur vår strategi med papperstidningarna ser ut.”

I väntan på de stora besluten får vi nöja oss med de olika scenarier Teir tecknar fram.

”Det är ingen hemlighet att vårt tryckeri är relativt gammalt. Men det är en stor risk att investera nytt i dagens Finland. Ska vi då satsa på en uppgradering och via det försöka hitta tilläggsinkomster... Det är ett alternativ som inte är uteslutet.”

År 2012 var tryckeriets omsättning 4,27 miljoner euro och rörelseresultatet 290 000 euro.

Just nu trycks KSF-tidningarna på flera olika tryckerier, det mesta tyder på att tryckningen i framtiden koncentreras till färre tryckerier. Ännu för några decennier sedan var det viktigt för de flesta tidningsutgivare att själv ha kontrollen över ett tryckeri. Under intervjun med Teir formuleras synen i denna strategiska fråga väldigt tydligt.

”Det är inget självändamål i dag att äga det tryckeri där de egna tidningarna trycks. Det som räknas är att vi kan erbjuda bästa möjliga tidning åt läsarna”, säger Teir.

KSF har under de senaste två åren tappat två större finlandssvenska kunder till Botnia Print: *Landsbygdens Folk* (8 300 ex./vecka) och *Kyrkpressen* (över 110 000 ex. per vecka).

En sak är branschfolk eniga om: alla fin-

Ovanlig tryckpress. Tryckaren Pertti Salonen byter tryckplåtar i karlebytryckeriet Botnia Print, ett tryckeri som inte använder vatten i tryckprocessen.

ländska tidningstryckerier är underutnyttjade. Upplagorna har gått ner och den hårda konkurrensen har fått en del utgivare att blicka söderut för billigare alternativ.

”På många tryckerier har man gått ner från tre arbetsskift till bara två eller ett. De trycktorner man har kvar utnyttjas inte maximalt”, säger **Lasse Krogell**, direktör för Grafiska Industri rf, tryckeriernas branschorganisation.

Enligt Krogell finns det i dag 27 tidningstryckerier i landet. Under de allra senaste åren har fem tryckerier stängts, en del har delvis ersatts av nya stortryckerier, som Alma Medias i Tammerfors och Kalevas i Uleåborg.

”Det är mycket sannolikt att flera tryckerier kommer att stänga inom de närmaste åren – tidsramen för det här är förstås svår att förutspå. En ökad koncentration av tidningstryckerierna är en nödvändighet”, säger Krogell.

Vi återgår till Karleby. I juni kommer en ny tidning att virvla runt i Botnia Prints tryckerisal: *Hbl*. Tidningens upplaga i Österbotten kommer att tryckas i Karleby och delas ut via HSS Medias egna utdelare. Det blev i våras klart att HSS skulle börja ordna utdelningen av sina tidningar efter Itellas besked att upphöra med utdelningen i Österbotten.

”För att vi ska kunna gå med i den tidigare morgondistributionen krävs att *Hbl* också trycks i Botnia Print. Det handlar

om cirka 2 500 prenumeranters tidningar”, säger Barbro Teir.

Snart ska alltså *Hbl*, åtminstone temporärt, tryckas i tre olika tryckpressar, beroende på dag och utgivningsort kan det vara Vanda, Salo eller Karleby. ■

Papperstidningarnas tryckerier, läget 1.6.2014

Dagstidningar som ges ut av finlandssvenska mediehus trycks ungefär i lika hög grad i bolagens egna tryckerier som av utomstående tryckerier.

Botnia Print som till 35 % ägs av HSS Media trycker de egna tidningarna Vasabladet, Österbottens Tidning, Sydösterbotten och Pietarsaaren Sanomat. Dessutom trycker de Hufvudstadsbladets upplaga i Österbotten.

Salon Lehtitehdas, som ägs av Salon Seudun Sanomat Oy, trycker Sydvästkustens Ab:s Åbo Underrättelser, samt KSF-ägda Västra Nyland och Hangötidningen liksom Hbl:s söndags- och måndags-upplagor.

KSF Medias tryckeri i Vanda trycker Hbl tisdag-lördag och Borgåbladet.

Lehtikanta i Kouvola, som är en del av Sanomakoncernen, trycker KSF-ägda Östra Nyland och Loviisan Sanomat.

från sidan

Lina Laurent

lina.laurent@vintermedia.fi
SKRIBENTEN ÄR FRILANSJOURNALIST FRÅN HELSINGFORS OCH KURU.

Se och hör!

Hur långt är en journalist beredd att gå för ett scoop? Våldigt långt, åtminstone på danska veckotidningen *Se og Hør*. Under de senaste veckorna har Danmark skakats av en medieskandal som redan fått epitetet Nordens största. Paralleller har också dragits till brittiska *News of the World*, som lades ner efter att det uppdagades att tidningen bland annat avlyssnat telefoner i jakten på nyheter.

I Danmark började allt med att den före detta *Se og Hør*-journalisten **Ken B. Rasmussen** i slutet av april gav ut boken *Livet, det forbandede*. Boken beskriver bland annat hur journalisterna vid en dansk veckotidning arbetat för att få fram förstasidesnyheter om kungligheter och kändisar. Det handlar till exempel om att använda kreditkortsupplysningar, passagerarlistor och patientuppgifter. För uppgifterna fick en av källorna 10 000 danska kronor (1 330 euro) i månaden.

Efter att danska medier bekräftade att åtminstone en del av

uppgifterna i boken har en direkt förankring i verkligheten var skandalen ett faktum. I dagsläget har flera nuvarande och tidigare journalister avgått eller stängts av från jobbet. Polisen har inlett förundersökningar, en person har anhållits och danskarna kräver bättre datasäkerhet.

Ur journalistisk synvinkel är det positivt att skandalen startat en bred diskussion om journalistisk etik. Chefredaktörerna på *Se og Hør* och svenska *Se och hör* har i offentligheten tagit avstånd från olagliga metoder. *Se og Hør* har stängt av penningkranen för skvallertips medan utredningarna pågår och systemet med att betala för nyhetstips diskuteras av medieforskare både i Sverige och Danmark.

I Finland betalar Aller medias veckotidning *Seitsemän päivää* upp till 5 000 euro för exklusiva tips. I motsats till sina danska och svenska kolleger vägrar *Seitsemän päivääs* chefredaktör **Eeva-Helena Jokitaipale** kommentera händelserna på *Se og Hør* när jag ringer henne.

Även om man inte kan dra likhetstecken mellan höga arvoden för skvallertips och olagliga arbetsmetoder skulle det inte skada att vädra frågan en gång till – också i Finland.

Aller media sade ännu för en vecka sedan att koncernen inte har några planer på att lägga ner *Se og Hør* men framtiden kanske avgörs av annonssörerna och läsarna och av hur mycket de bryr sig om journalisters arbetsmetoder.

Ur journalistisk synvinkel är det positivt att skandalen startat en bred diskussion om journalistisk etik.

kolumni

Mari Manninen
marinkotimeili@gmail.com
KIRJOITTAJA ON VAPAA TOIMITTAJA
PEKINGISSÄ.

Pomo Kiinasta

Mikä toimittaja on Kiinassa? Hän on puolueen ”korvat, silmät ja kieli”, linjaa kommunistinen puolue. Toimittajat jopa tekevät keikoiltaan raportteja viranomaisille. Toisin kuin jutut, raportit ovat rehellisiä.

Kiinan suhdetta mediaan on hyvä makustella, kun se levittää vauraita propagandasiipiään maailmalle. Puolue tahtoo kertoa maastaan mukavia ja häivyttää jutut valtansa varjopuolista: johtosukujen rikkauksista sekä tiibetiläisten ja toisinajattelijoiden kohtelusta.

Valtiollisen television CCTV:n toimitusverkko tihentyy maailmalla häkellyttävää vauhtia, ja sen ohjelmat räätälöidään eri maanosien tarpeisiin. Kiina myös rahoittaa Kiinaan erikoistuneita viestimiä, kuten tamperelaista Gbtimesia, joka tuottaa ohjelmaa lukuisilla kielillä.

Kiina on investoinut paljon Afrikan, Aasian ja Latinalaisen Amerikan maihin, ja kiitokseksi viranomaiset hiljentävät Kiina-kriitiikkiä. Esimerkiksi Nepalissa poliisit ovat hakanneet toimittajia, kertoo Center of International Media Assistancen (Cima) raportti.

Kiina antaa kehittyvien maiden viestimille laitteita, ilmaisia juttuja ja koulutusta. Toimitukset ohittavat usein lahjoittajistaan kertovat ikävät aiheet.

Länsimediakin taipuu välillä. Bloomberg jätti julkaisematta skuupin, mitä ilmeisimmin välttääkseen Kiinan vihaa. Kun Kiina raivostuu, se näkyy myös mediatalojen Kiina-diileissä ja osakekursseissa.

Ciman raportti kertoo, kuinka Nasdaqin ja ranskalaisen Eutelsatin bisnekset vauhdittuivat Kiinassa pian sen jälkeen, kun ne olivat vaikeuttaneet maalle epämieluisien viestinten töitä.

Enpä haluaisi olla Sanoman hallituksen puheenjohtaja **Antti Herlin**, jos Kiina vetää ison herneen nenään jostakin Sanoman julkaisun jutusta. Herlin johtaa myös Kiinasta kultaa vuolevaa hissifirmaa.

Kiinalaiset ovat ryhtyneet ostamaan ulkomaisia mediaa, esimerkiksi eteläafrikkalaisesta merkittävistä lehtiryppeistä viidennessä valtiossa käsissä. Kiinan ökyrikkaat liikemiehet ovat osoittaneet kiinnostusta länsimediaan, kuten *The New York Timesiin* ja *Forbesiin*. Suomalaislehdelläkin voi joku päivä olla kiinalainen omistaja.

Olisivatko kiinalaiset omistajat sitten puolueen sätkynukkeja? Puolue takuulla ainakin yrittäisi nykäistä narusta.

Kun Kiina raivostuu, se näkyy myös mediatalojen Kiina-diileissä ja osakekursseissa.

yhdistykset

HUJ

Müncheniin. Hämeen-Uudenmaan Journalistien opintomatka Müncheniin on 14.–17. elokuuta. Sitovat ilmoittautuminen **Markku Pitkärannalle** osoitteeseen markku@isannointimeklari.fi 31. toukokuuta mennessä. Jäsen-ten osanottomaksu 350 euroa.

Matkan tarkat tiedot yhdistyksen nettisivuilla.

PJY

Metsäretkelle. Pirkanmaalaiset metsäorganisaatiot kutsuvat toimittajat retkelle tiistaina 27. toukokuuta. Vanhan Kurun alueille suuntautuvan retken pääisäntä

on Metsähallitus. Luvassa on ajankohtaista metsäasiaa. Lähtö kello 17.00 Tampereen Maa- ja metsätalolta (Näsilinnankatu 48). Maastokohteiden jälkeen sauna ja illallinen. Paluu Tampereelle viimeistään kello 24.00. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään 21.5. osoitteeseen pjy@pjy.fi tai 050 539 8996.

nimitykset

Lännen Media on nimittänyt esimiehiä: Päätoimittajaksi on jo aiemmin nimitetty *Aamulehden* uudistusprojektin päällikkö **Matti Posio**. Posio on työskennellyt myös *Lapin Kansan* päätoimittajana. Lännen Median uutishuoneen päälliköksi on nimetty **Veikko Valtonen**. Hän siirtyy tehtävään *Turun Sanomien* toimituspäällikön

paikalta. Lännen Median luke- mistotuottajaksi on valittu *Kalevan* **Marjo Oikarinen**. Teematuottajana Lännen Mediassa aloittaa *Ilkan* ja *Pohjalaisen* ajankohtais- tuottaja **Annukka Latvala**.

Tapio Honkamaa on valittu Äänekoskella julkaistavan *Sisä-Suomen Lehden* päätoimittajaksi. Hän siirtyy tehtävään *Keskisu-*

malaisen toimittajan työstä. Sitä ennen hän toimi seitsemän vuotta *Länsi-Savon* päätoimittajana. Aiemmin hän on työskennellyt muun muassa *Kauppalehdessä* ja *Kauppalehti Optiossa* toimituspäällikkönä. Alkukevästä Honkamaa haki Etelä-Savon maakuntajohtajan tehtävään, mutta vetäytyi sittemmin ehdokkuudesta.

FM **Terhi Tarvainen** on vakinaistettu 1.9.2014 alkaen Journalistiliiton työehtoasiamieheksi. Tarvainen seuraa tehtävässä **Erkki Kuparia**, joka jää syksyllä eläkkeelle. Tällä hetkellä Tarvainen työskentelee liiton toimistolla perhevapaan sijaisena.

Uusien tehtävien myötä työkuvasi muuttuu. Tuleeko opiskelijayhteistyötä ikävä?

Kyllä tulee! Opiskelijayhteistyö antaa paljon energiaa ja ajatuksia. Siellä on rentoa meininkiä ja toisaalta jännitystä siitä, mikä on oma tulevaisuus journalismin parissa. On ollut mukavaa kertoa liitosta, työelämävalmiuksista, työ- sopimusten tekemisestä sekä elämästä työn ja toimeksiantojen parissa.

Miten aiot kehittää edunvalvontakoulutusta?

Erkki Kupari on vienyt koulutusta käytännön neuvottelutaitojen tasolle, ja se linja on hyvä pitää. Oman luottamusurani pohjalta löydän myös uusia näkökulmia valmiuksiin, joita luottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut tarvitsevat. Muhitan mielessäni esimerkiksi sovittelu-

valmiuksien ja tietotaidon kehittämistä. Ongelmien ratkaiseminen aikaisin ja mahdollisimman lähellä syntypaikkaa on hedelmällisintä, jotta työt voivat jatkua.

Olet toiminut aiemmin myös Teatteri Jurkan tuottajana ja talous- ja hallintojohtajana. Millaista draamaa työehtoasiamies kohtaa työssään?

Tunteita, luonteita, henkilöiden tavoitteita, retoriikkaa, tarinoita, tapahtumat synnyttäviä ristiriitoja, nopeita käänteitä. Ja on siinä juonikin, kun asioita halutaan viedä toivotuun suuntaan. On protagonisti ja antagonisti ja sivusta vaikuttavat henkilöt. Ja tietenkin katharsis! Draama saa aineksensa elämästä, jota työelämä on. Työelämässä roolit ja kerronta eivät kuitenkaan aina ole tasapainossa. Toisaalta roolista pitäisi päästä irti

vereväksi ihmiseksi, jolla on inhimilliset tarpeet ja toiveet omassa työelämässään. Työntekijä ei ole toiminnan kohde, vaan aktiivinen toimija. Työehtoasiamiehen on hyvä olla mukana draamassa, jolla on loppuratkaisu.

Mitkä ovat humanistin vahvuudet työehtoasiamiehenä?

Homma on värikästä ja vaihtelevaa. Kiinnostavaa ja parasta on, että pystyy auttamaan ihmistä. Olen toimittajaustainen ja tosiaan humanisti, mikä tuo oman vahvistuksensa juristien joukkoon. Tes-yksikön juristeilla on kylä varsin humanistinen maailmankatsomus. Minua kiinnostavat esimerkiksi ihmiset ja toimintatavat sekä työelämä kulttuurisena ilmiönä: sen rakenteet, säännöt ja ihmisten yhteistoiminta.

Marja Honkonen

Puolesta ja vastaan. Vesa Turunen (SAL) kannatti jäsenmaksun ulottamista eläkeläisiin, Jukka-Pekka Varjonen (SJ) puolusti jäsenmaksua vastustavaa yhdistyksensä aloitetta. Valtuusto palautti asian uudelleenvalmisteluun.

palkinnot

Sanomalehtien Liiton Paras juttu -kilpailun uutissarjan voitti toimittaja **Hannu Kauhasen** Karjalaiseen kirjoittama juttu *Erämaisten järvien rannat uhattuina*. Feature-sarjan voitti Helsingin Sanomissa julkaistu toimittaja **Katarina Baerin** juttu *Vaari oli natsi*.

Kolumni-sarjan voitti toimittaja **Tuomas Rimpiläisen** Aamulehteen kirjoittama kolumni *Pedofilinhyysääjämädia*, joka käsittelee pedofiilien nimien julkaisemista verkossa. Paras juttu -kilpailuun osallistui 179 juttua.

Levikiltään yli 12 000 kappaaleen lehtien Parhaat sivut -kilpailun molemmat sarjat voitti Helsingin Sanomat. Uutissarjan parhaana palkittiin isosta uutistapahtumasta tehty uutispöytäremi pääotsikolla *Miehet jotka myivät Nokian*. Feature-sarjan voitti kauttaaltaan mustavalkokuvituksella toteutettu seitsemän sivuinen juttu *Korvat höröllä*, joka kertoo valtioiden tiedustelutoiminnasta.

Raati arvioi kaikkiaan 168 sanomalehtisivua.

Levikiltään alle 12 000 kappaaleen lehtien etusivujen sarjan voitti Raahen Seutu. Voittajasivu rakentuu voimakkaan kuvan ja *Elossa vielä* -pääotsikon ympärille. Feature-sarjan voitti Västra Nyland *Lördag* -sivuilla julkaistulla elämäniloisella ja hienosti kuvitetulla kokonaisuudella *Där hav och hem möts*.

Suomalaisen Sanomalehtimiesliiton Olli-palkinnot on myönnetty pääkonsuli **Johannes Koromalle** ja toimittaja **Hilkka Tienhaarelle**.

Johannes Koroma uudisti merkittävästi talousjournalismia luomalla Helsingin Sanomien Taloustiistain. Uuden Suomen päätoimittajana 1976–89 hän uudisti tuhon partaalle ajautunutta lehteä tulokselisesti ja aloitti nykyisen *Ilta-lehden*.

Hilkka Tienhaara on vaikuttanut monipuolisena, ammatitaitoisena toimittajana Uudessa Suomessa ja *Ilta-lehdessä* 1980-luvun alkuvuosista lähtien. Hänen otteensa aiheisiin on inhimillinen, mutta samalla analyttinen ja tarvittaessa kriittinenkin. Toimitusyhteisössä hän on vaikuttanut aina rakentavasti.

Valtuusto lavensi liiton jäsenrajoja

Markku Lappalainen, teksti
Laura Oja, kuva

Esimiestoimittajat ja tiedottajat voivat halutessaan hakeutua Journalistiliiton jäseneksi.

Helsingissä 15.–16. toukokuuta koolla ollut Journalistiliiton valtuusto hyväksyi liitolle jäsenasiahjeen, joka laven-
taa jäsenyyden perusteita.

Uuden ohjeen mukaan jäseneksi voidaan ottaa henkilö, jonka työ sisältää olennaisena osana journalistisia elementtejä. Lisäksi edellytetään, että työ on ammattimaista ja tuottaa taloudellista tulosta.

Aiemmin jäsenyyden ehtona on ollut muun muassa se, noudattaako hakija työssään *Journalistin ohjeita*.

Jäsenohje purkaa ”kyttäykseksi” koettua kriteerin arviointia: tehtävän journalistisuus ja ammattimaisuus jätetään hakijan

itsensä ratkaistavaksi.

”Tämä merkitsee isoa asenne-
muutosta”, totesi valtuuston toinen varapuheenjohtaja **Sylvia Bjön** (HSY) kokouksessa.

”Ratkaisu ei varmastikaan tuo jonoja liiton ovelle, mutta emme myöskään torju tai erota henkilöitä, jotka haluavat olla liiton jäseniä.”

Ohjeen mukaan jäseneksi hyväksytään journalistiseen ammattiin opiskelevia, joiden jäsenedellytyksiä tarkastellaan joko opiskelun tai työkokemuksen tai molempien perusteella.

Jäsenyyttä avataan myös tiedotus- ja viestintätehtävissä oleville sekä esimiesasemassa oleville journalistille.

Valtuusto palautti uudelleenvalmisteluun eläkeläisille kaavailun jäsenmaksun. Valmistelun pohjaksi valtuusto keskusteli aiheesta perusteellisesti.

Satakunnan Journalistien aloite valmistelun torjumisesta ei saanut kokoukselta kannatusta. Sitä kannattivat yhdis-

tyksen oman valtuutetun **Jukka-Pekka Varjosen** lisäksi puheenvuoroissaan **Tuikka Alitalo** (TSY) ja **Riikka Mäntynen** (HUI).

Keskustelussa hallituksen ydinajatus – kaikki maksavat jäsenyydestä – sai kannatusta.

Leena Seretin (SFJ) esitti, että eläkeläisjäsenmaksu koskisi vain tulevia eläkeläisiä.

”Nyt eläkkeellä oleville annettu lupauksesta on pidettävä kiinni. Heille on luvattu vapautus jäsenmaksusta.”

Tapio Räihän (RTTL) mukaan jäsenkunnassa tapahtuvan nopean muutoksen vuoksi asia on ennen lopullista päätöstä selvitettävä huolella.

”Jos eläkeläisille määrätään jäsenmaksu, heille pitää tarjota myös palveluja ja oikeuksia.”

Heikki Jokinen (SFJ) totesi, että freelancereina töitä tekevät eläkeläiset kilpailevat työikäisten freelancerien kanssa.

”He eivät maksa eläkemaksuja ja he käyttävät liiton palveluja ilman jäsenmaksuja.”

Jokinen toi kokouksessa esil-

le SFJ:n kannan, jonka mukaan valmistelussa tutkitaan myös sitä mahdollisuutta, että eläkeläisjäsenet maksaisivat jäsenmaksua tekemästään journalistisesta työstä.

Journalistiliittoon kuuluu noin 3 500 eläkeläistä, vajaa neljännes koko jäsenistöstä, ja määrä kasvaa nopeasti.

Kokouksen lopuksi valtuusto evästi hallitusta vuoden 2015 talousarvion valmisteluun.

”Itse asiassa koko kokous on ollut eräänlaista talousarvion evästyskeskustelua”, **Tuomo Lappalainen** (SAL) sanoi.

Hänestä jäsenmaksutulojen kasvattaminen on selkeä painopiste, ja taloudenpidossa toinen puoli on pienten säästöjen kerääminen.

Lappalainen esitti selvitetäväksi muun muassa sitä, kuinka moni lukisi *Journalistia* mieluummin pelkkänä verkkolehdenä.

”Paino- ja jakelukuluissa voitaisiin näin saada joitakin säästöjä.”

Toimittajakoulutukseen hakeneet keväällä 2013 ja 2014

Koulutusyksikkö	Hakijat 2013	Hakijat 2014	Muutos	Aloituspaidat 2014
Helsingin yliopisto / Soc & kom, journalistik	172	139	-19 %	18–22
Jyväskylän yliopisto / journalistiikka	599	512	-15 %	16
Tampereen yliopisto / journalistiikka ja viestintä*	1184	1059	-11 %	45
Haaga-Helia amk / journalismin aikuislinja	308	432	40 %	20
Turun amk** / media-ala	1724	1577	-9 %	30
Oulun seudun amk / journalismi	300	308	3 %	20
Lapin amk / viestintä (ent. Kemi-Tornion amk)	183	0		Koulutus päättyy.
Yhteensä	4 470	4 027	-10 %	149–153

* Määrä sisältään kaikki journalistiikan ja viestinnän tutkinto-ohjelmaan hakeneet. Yhteensä aloituspaikkoja on 65.
** Määrä sisältää kaikki yhdistyneen media-alan koulutuksen hakijat. Media-alan aloituspaikkoja on yhteensä 70.

LÄHDE: KORKEAKOULUJEN OMAT HAKUTILASTOT, OPETUSHALLITUS

Toimittajakoulutuksen suosio notkahti

Marja Honkonen, teksti
Heli Saarela, grafiikka

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen toimittajakoulutukseen oli tänä keväänä hakijoita kymmenesosa vähemmän kuin viime vuonna. Etenkin yliopistojen toimittajakoulutukseen haki aikaisempaa harvempi: esimerkiksi Tampereen yliopiston journalistiikan ja viestinnän tutkinto-ohjelmaan haki tänä vuonna 125 opiskelijaa vähemmän kuin viime vuonna, vaikka koko yliopiston suosio kasvoi lähes tuhannella hakijalla.

Ammattikorkeakoulujen kohdalla muutos on maltillisempi. Oulun ammattikorkeakoulun hakijamäärä pysyi ennallaan. Haaga-Helian journalismin aikuisten linjalle halusi jopa aikaisempaa useampi. Nuorisopuolen haku aika on Haaga-Heliassa vas-

ta syksyllä. Sielläkin hakijamäärä on ollut viime vuosina vähemmän päin.
”Varovasti voi varmasti ajatella, että alan työtilanteeseen liittyvä keskustelu on järkevöittänyt hakijamääriä”, toimittajakoulutuksen valtakunnallisen neuvottelukunnan toinen puheenjohtaja, Haaga-Helia ammattikorkeakoulun journalismin koulutusohjelman johtaja Anne Leppäjarvi sanoo. Osin notkahdus menee normaalin vuosittaisen vaihtelun piikkiin.
Tämän ja viime vuoden hakijamäärät eivät ole keskenään täysin vertailukelpoisia. Esimerkiksi Turun ammattikorkeakoulussa elokuvan ja television sekä journalismin koulutusohjelmat ovat yhdistyneet media-alan koulutukseksi, jossa on kolme eri suuntautumisvaihtoehtoa. Erikoistumisala määrittänyt vasta palautettujen ennakkotehtävien perusteella. Vuonna 2013 hakijoita oli kah-

teen ohjelmaan yhteensä 1724, tänä vuonna yhdistyneeseen koulutukseen kaikkiaan 1577. Lapin ammattikorkeakoulu taas lopetti viestintälinjan ja teki loven sekä aloituspaikkoihin että hakijamäärään.

Kuudessa journalistikoulutusta edelleen tarjoavassa korkeakoulussa aloituspaikkamäärä on pysynyt samana; medianomien aloituspaikat olivat leikkurin alla jo ennen viime kevään hakua.
Leppäjärven mukaan toimittajakoulutuksen neuvottelukunta aikoo syksyllä keskustella opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa liikakoulutuksen karsimisesta. Korkeakoulujen lisäksi toimittajakoulutusta kauppaavat lukuisat erilaiset opistot, joissa hakuajat ovat tältä vuodelta vielä suurelta osin kesken.
Korkeakoulujen opiskelijavaliinnat ratkeavat 15. heinäkuuta mennessä.

Ruuhka jatkuu Nomit-kassassa

Kun Journalistien ja esittävien taiteilijoiden työttömyyskassa Jet ja Työttömyyskassa Nomit vuodenvaihteessa yhdistyivät, yhtenä tavoitteena oli parantaa asiakaspalvelua. Ruuhkat hakemusten käsittelyssä kuitenkin jatkuvat.
Kassanjohtaja Aija Ståhlberg arvioi tilanteen paranevan vasta syksyllä.
”Nyt yritämme varautua kesään, joka on meille kausityöttömyyden takia ruuhka-huippu. Kun se on purettu, tilanteen pitäisi tasaantua.”
Syitä siihen, että fuusion hyödyt eivät ole näkyneet jäsenille vielä, on Ståhlbergin mukaan monia.
”Fuusio mahdollisti työtehtävien järjestämisen joustavammin, mutta kahden työskentelykulttuurin yhdistäminen vie aikaa varsinkin, kun vanhan Jet-kassan alat ovat erityisluonteisia. Myös rekistereiden yhdistämisessä oli ongelmia, ja valtaisa flunssakierre on aiheuttanut vajamiehitystä.”
Hakemusten käsittelyä ruuhkauttaa myös niiden kasvava määrä. Vuonna 2013 hakemusten määrä nousi edellisvuodesta kuusitoista pro-

senttia.
Pisimpään asiansa käsittelyä joutuvat odottamaan kassaan ensi kertaa tai pitkän tauon jälkeen hakemuksensa jättävät. Täysin työttömiltä tulevien jatkohakemusten käsittely kestää harvoin kauan.
Huhtikuun alusta kassa laajensi puhelinpalvelunsa päivystysaikoja. Silti ruuhka jatkuu myös siellä, koska hakemusten määrän kasvu kasvattaa myös yhteydenottojen määrää.
Jäseniltä Ståhlberg toivoo sähköistä eli kassan termein e-asiointia. Sähköisesti hakemuksensa jättänyt voi seurata sen vaiheita verkosta.
Kassa itse yrittää Ståhlbergin mukaan ratkoa ruuhkia myös organisaatiota ja työmenetelmiä jatkuvasti kehittämällä.
”Se on tärkeää myös siksi, että henkilöstömme jaksaa ruuhkassa.”
Kassan toiminnan tasaantumista tukee myös se, että fuusioituneiden kassojen vanhojen hallitusten tilalle valittiin toukokuussa yksi yhteinen hallitus. Myös kassan nimi on uudistumassa.
Nina Erho

Huili ja Kotoliving aloittavat yhteistyön

Haasteet levikin kasvattamisessa ja lehdenteon kannattavuudessa ovat ohjanneet omakustannelehdet Huilin ja Kotolivingin yhteistyöhön. Ekologiseen kuluttamiseen keskittyvä Huili sekä käden taitoihin ja niin sanottuun kotoiluun erikoistunut Kotoliving julkaisevat ensimmäisen yhteisen lehden 21. toukokuuta.
Lehtien toisiaan täydentävät aihepiirit ja yhteinen arvomaailma mahdollistavat lehtien yhdistymisen, kertoo Huilin kustantaja ja päätoimittaja Riikka Suominen. Yhteistyön jatkosta päätetään kuitenkin vasta ensimmäisestä yhteisestä lehdestä saadun palautteen perusteella.
Sekä Suominen että Kotolivingin päätoimittaja Anu Harkki ilmoittavat uskovan paperilehteen eikä heidän suunnitelmanaan ole siirtää lehteä pelkästään digitaaliseen muotoon.

”Suurin osa suomalaisista lukee edelleen paperilehtiä. Lukijamme arvostavat laadukasta paperilehteä, lehtiä säästetään ja kierrätetään kaveripiirissä”, Suominen sanoo.
Hän uskoo, että mediamaailman murros tarjoaa omakustanteille mahdollisuuksia myös jatkossa.
”Yleisöjen sirpaloituminen haastaa isoja media-yhtiöitä. Pienet kustantajat voivat vastata tähän haasteeseen.”
Huili aloitti ruotsalaisen ekosähköyhtiön asiakaslehtenä vuonna 2010, vuodesta 2012 sitä on kustantanut lehden tekijöiden perustama kustantamo.
Kotoliving Oy puolestaan on vuonna 2010 perustettu media-yhtiö, joka on julkaissut Kotolivingiä vuodesta 2012. Yhtiön omistaa Anu Harkki. Huilin painos on 3000 ja Kotolivingin 8000 kappaletta.
Johanna Lassy-Mäntyaara

Suuri journalisti

KUOLLEITA

Toimittaja **Maija Dahlgren** kuoli Helsingissä 9. toukokuuta. Hän oli syntynyt 20.7.1927 Lahdessa.

Sain tutustua Maijaan Yleisradiossa 1970-luvun puolellavälissä. Ystävyystä kesti lähes neljäkymmentä vuotta. Maija oli ristiriitainen persoona, juuri sellainen, joilla on tavallista enemmän annettavaa. Hän ei pelännyt mitään eikä ketään. Myötäeläminen ja taito ymmärtää heikompien asemaa kuuluivat synnyinlahjoihin, se ei kuitenkaan sulkenut pois olla tiukoissa paikoissa ”minä itte”. Temperamenttia löytyi sen verran, että sitä olisi voinut muillekin jakaa.

Maija kirjoitti muistelmissaan, että toimittajan arkkityyppiin sisältyy runsaasti vastenmielisiä luonteenpiirteitä. Ilman niitä ihmisestä ei tule toimittajaa. Olemassa-

oloaan ei pidä pyytää anteeksi, muuten ei selviä.

Maija oli suuri journalisti. Hänessä yhdistyi harvinainen kyky kirjoittaa ja puhua sujuvasti. Kun sanomisen rohkeus yhdistyi laajan yleissivistykseen, syntyi korkeatasoista tekstiä. Pitkä ura ulottui usean lehden toimituksesta mikrofonin taakse Yleisradioon. Ahkera toimittaja ehti myös kirjoittaa pitempää tekstiä.

Kun ensi kerran tapasin hänet toimituspalaverissa, ajattelin, ettei tuollaisella äänellä voi selvittää radiossa. Olin täysin väärässä, hänen pakinansa *Puolin ja toisin* myi itsensä kuulijoille paitsi rohkealla sisällöllään, ennen kaikkea äänellään. Se oli vangitseva, parasta mitä suusta korvaan menetelmällä voi ihmiselle tarjota.

Maijan pakinoita seurasi säännöllisesti yli puoli miljoonaa kuuntelijaa. Palautetta tuli laatikkokaupalla. Se

herätti kateutta ja tarvetta nimittelyyn. Hänen persoonansa jakoi mielipiteet, häntä joko rakastettiin tai vihatettiin. Maijan elämässä ei ollut aina puolin ja toisin, oli vain toisin. Se ei estänyt häntä kunnioittamasta toisinajattelijoita.

Maijaa jäivät kaipaamaan ystävät ja lapset, mutta myös toverit. Olen kiitollinen hänen ystävyystään, sellaisesta jota ei voi menettää. Elämä etenee ja Maijan ääni kuuluu kauas.

Seppo Konttinen

KIRJOITTAJA ON MAIJAN ”OTTOPOIKA”
JA TYÖTOVERI

Luottamusmiehet ja järjestöteko palkittiin

Suomen Journalistiliiton luottamusmiespalkinnot myönnettiin *Salon Seudun Sanomien* pääluottamusmiehelle, lehtikuvaaja **Kirsi-Maarit Venetpalolle** ja Ylen ohjelmatyöntekijöiden pääluottamusmies **Pike Epsteinille** ja Yle Tuotantojen luottamusmies **Anu Pylkkäselle**.

Kirsi-Maarit Venetpalo on hoitanut SSS:n pääluottamusmiehen tehtävää vuodesta 2002 lähtien. *Salon Seudun Sanomissa* käydään tämän kevään aikana viidensii yt-neuvotteluja kolmen vuoden aikana. Toimitusta uhkaavat tällä kertaa aiempaakin suuremmat leikkaukset.

Venetpalo on toistuvien yt-neuvottelujen aikana puolustanut työpaikkoja menestyksekkäästi, ja hän on ollut mukana rakentamassa ratkaisuja, joihin myös muut henkilöstöryhmät ovat olleet tyytyväisiä.

Yt-neuvottelujen lomassa Venetpalo on tukenut taiten myös yksittäisiä jäseniä muun muassa organisaatiomuutosten yhteydessä.

YOT:n pääluottamusmies Pike Epstein ja Yle Tuotantojen luottamusmies Anu Pylkkänen saavuttivat hyvän tuloksen vuokratyö- ja vakinaistamiskysymyksessä.

Hankalassa tes-neuvottelutilanteessa alulle saatu selvitys tuotannon ketjutettujen määräraikaisten ja tuntityöntekijöiden

tilanteesta johti lopulta 54 henkilön vakinaistamiseen Yle Tuotantoon. Lisäksi tes-neuvotteluissa päätettiin perustaa työryhmä, joka sopii ulkopuolisen työvoiman käytön pelisäännöistä Ylessä.

Vuoden järjestöteko palkinto myönnettiin Suomen Barents Pressille, jonka puolesta palkinnon kävi pokkaamassa puheenjohtaja **Timo Sipilä**.

Suomen Barents Press on toiminut 20 vuoden ajan. Näiden vuosien aikana verkosto on tehnyt aktiivista ja merkittävää yhteistyötä Barentsin alueen toimittajien kanssa.

Suomen Barents Pressin tekemä rajat ylittävä yhteistyö suomalaisten, ruotsalaisten, norjalaisten ja venäläisten toimittajien kanssa on ainutlaatuista koko maailmassa.

Koko toimintansa aikana Suomen Barents Press on puolustanut Barentsin alueella työskentelevien toimittajien toimintamahdollisuuksia ja ennen kaikkea puhunut sananvapauden puolesta. Sananvapauteen liittyvät teemat ovat nousseet erityisen tärkeiksi Venäjän kriisin vuoksi. Siellä sananvapauden rajat ovat käyneet yhä ahtaammiksi.

Palkinnot luovutettiin liiton kevätkuultuuston juhlaillallisella Helsingissä.

Manu Marttinen

TTT-lehteä uhkaa lakkautus

Journalistin saamien tietojen mukaan Työterveyslaitos harkitsee julkaisemansa *Työ Terveys Turvallisuus* -lehden (TTT) lakkauttamista osana koko laitoksen säästöohjelmaa.

Lehden toimituksessa on viisi journalistista työtä tekevää henkilöä. Yt-neuvottelut päättyivät 16. toukokuuta, mutta niiden lopputuloksesta ei ollut tarkempaa tietoa *Journalistin* mennessä painoon. Laitos tiedottaa neuvotteluiden lopputuloksesta perjantaina 23. toukokuuta.

Maaliskuussa alkaneet yt-neuvottelut voivat johtaa koko laitoksessa 50 työsuhteen päättymiseen. Työterveyslaitoksessa on 751 työsuhdetta.

Kustannusleikkaustarpeen taustalla ovat laitoksen saaman valtionavun väheneminen lähivuosina. Hallitus päätti valtionavun leikkauksita vuoden 2013 kehysriihessä.

TTT:n levikki on 56 300 ja lukijoita lehdellä on 158 000. Työ-

terveyslaitos on julkaissut lehteä vuodesta 1971. Lehden päätoimittaja on Työterveyslaitoksen pääjohtaja **Harri Vainio**.

Muutkin valtion yksiköt ovat hakeneet säästöjä kustantamistaan lehdistä. Esimerkiksi Kuluttajavirasto luopui viime vuonna *Kuluttaja*-lehdestä. Lehteä julkaisee nykyisin Kuluttajatietsuuden edistämisyhdistys. Terveiden ja hyvinvoinninlaitoksen julkaisema *Tessö*-lehti puolestaan ulkoistettiin vuonna 2012 asiakaslehtitalo MCI Pressille.

Manu Marttinen

Oikaisu

A-lehtien yt-neuvotteluja käsitelleessä *Journalistin* 6/2014 jutussa oli virhe. Toisin kuin jutussa todetaan, *Avotakassa* ei ole tehty päätöstä AD:n paikan täyttämisestä.

Journalistin toimitus

Taivas varjele. Mitä sieltä tulee?

Journalisti
kertoo,
mitä alalla
tapahtuu.

JOURNALISTI
Toimitusalan ammattilehti

suoraan asiaan

KIRJOITTAJA OTTAA KANTAA.

Turhaa takaisinottoteatteria

Viime vuosina tiedotusvälineet ovat sanoneet irti kymmeniä ellei satoja toimitukselliseen henkilökuntaan kuuluvia. Median kuluttaminen on murroksessa, ja moni tulee vielä menettämään työpaikkansa.

Myös omalla entisellä työpaikallani *Helsingin Sanomissa* sanottiin viime talvena yt-neuvottelujen seurauksena irti 52 toimituksen jäsentä. Olin heidän joukossaan.

Sen jälkeen kymmenkunta toimituksen jäsentä on jättänyt tehtävänsä vapaaehtoisesti, ja syntyneiden aukkojen täyttäminen on herättänyt hämmennystä.

On käynyt ilmi, että toimittajat tuntevat yt-prosessiin liittyvää lainsäädäntöä ja sopimuksia huonosti. Kuulun itsekin niihin, joiden tietämys on ollut heikkoa. Siksi olen viime viikkoina vääntänyt asiaa tuntevien kanssa laillisuuden ja laittomuuden rajoista.

Laki ei suojaa työntekijää kovin hyvin. Se muun muassa sallii työntekijöiden pitämisen melkoisessa pimennossa siitä, mistä ja miten neuvotellaan.

Ja lopulta tulee päivä, jolloin aletaan jaella irtisanomisia.

Entiset kollegat kutsuvat irtisanottavia *exit loungeen*, kuten paikkaa ulkomailla kutsutaan.

”Toimintaamme järjestellään uudelleen, eikä sinulle ei löytynyt paikkaa uudessa organisaatiossa”, he sanovat. Siis millä perusteella? Ei millään.

En saa koskaan tietää, miksi juuri minut irtisanottiin. Tunnen oloni ilman oikeudenkäyntiä tuomituksi. Minusta sellainen ei sovi oikeusvaltioon.

Lainsäädäntö ja irtisanomiskäytännöt kaipaavat päivitystä. Nykylaki antaa työnantajalle melko vapaat kädet toimia niin, etteivät päätökset ole riittävän läpinäkyviä. Toivoisin, että lakia muutettaisiin enemmän työntekijää kunnioittavaksi ja suojaavaksi.

Esimerkiksi niin sanotussa takaisinotto-prosessissa työnantaja voi kutsua takaisin kenet tahansa. Mitään

järjestystä ei tarvitse noudattaa, eikä päätöksiä tarvitse perustella. On myös mahdollista täyttää avoimiksi tulevat paikat sisäisin siirtein. Näin tilalle ei

tarvitse välttämättä koskaan palkata irtisanottua.

Tällainen takaisinottoteatteri on turha. Lakia pitäisi muuttaa niin, että kun on varmistettu, että irtisanominen on jokaisen yksittäisen henkilön kohdalla lainmukainen ja

perusteltu, olkoon se sitten lopullinen. Suhde työnantajaan yksinkertaisesti katkeaisi heti.

Puolen vuoden tai jopa vuoden palkka, erillinen korvaus ja selkeä karenssi kaikille osapuolille! Sen jälkeen työnantaja saisi palkata ihan kenet haluaa, vaikkapa jonkun irtisanotun.

Kristiina Markkanen
VAPAA KIRJOITTAJA

Höppänän horinoita?

Manu Marttinen kirjoittaa *Journalistissa* 6/2014, että toimituksen olisi pitänyt sulkea nauhuri, kun **Katri Helena** alkoi puhua keskusteluistaan henkilömaailman kanssa. Miksi ihmeessä? Laulajan näkemyksethän kerovat paljon hänestä itsestään, mikä lienee henkilöjuttujen tarkoitus. Objektiiivinen toimittaja osaa kyllä kirjoittaa juttunsa niin, ettei yhdy näkemyksiin tai julista niitä totuudeksi.

Vai onko Marttinen sitä mieltä, että Katri Helena on höppänä, jota pitää suojella nolaamasta itseään?

Marika Harjumaa
HELSINKI

Puheenjohtajasta jäsenäänestys

Journalisti kertoi viime numerossaan, että ainakin neljä ehdokasta pyrkii Journalistiliiton johon. Kaltaiseni rivijäsen saa olla tyytyväinen, koska se kertoo, että ammattiliitossamme puheenjohtajuus on houkuttava tehtävä.

On aika, että Journalistiliitto astuu muiden nykyaikaisten järjestöjen joukkoon ja haluaa kuulla laajasti jäsenistönsä mieli-

pidettä liiton puheenjohtajasta. Vaatimus jäsenäänestyksestä ei ole kannanotto kenenkään puolesta eikä ketään vastaan, vaan puhtaasti keino vahvistaa Journalistiliiton suhdetta omiin jäseniinsä ja antaa heille tilaisuus kertoa oma näkemyksensä merkittävään päätökseen.

Journalistiliiton jäsenenä on erilaisia ihmisiä, mutta etumme ovat yhteisiä. Monet kokevat tällä hetkellä, että Journalistiliiton jäsenyys ei anna ihmisille tarpeeksi eikä motivoi osallistumaan. Kaikilla ei edes olisi mahdollisuuksia tai kiinnostusta osallistua aktiivisesti järjestötoimintaan. Silti on syytä muistaa, että viisaus asuu kentän parissa.

Valinta Journalistiliiton puheenjohtajasta herättää laajaa kiinnostusta jäsenistön keskuudessa, ei ainoastaan sen vuoksi, että puheenjohtaja on ammattiliittomme kasvot. Hän on myös viime kädessä pääneuvottelijamme työmarkkinaneuvotteluissa.

Päätöksen Journalistiliiton uudesta puheenjohtajasta tekee SJL:n valtuusto joulukuussa. Helmikuussa 2008 liittokokous päätti lakkauttaa itsensä ja sen jälkeen ylintä päätäntävaltaa on käyttänyt valtuusto. Liitossa on kuitenkin noin 15 000 jäsentä.

Puheenjohtaja on Journalistiliiton kokoava voima, jonka joh-

dolla yhteisiä asioita ajetaan. Päätös puheenjohtajasta on tärkeä ja se vaikuttaa kokonaisvaltaisesti SJL:n linjaan ja tulevaisuuteen. Puheenjohtajalla ei voi olla vahvempaa mandaattia kuin suoraan jäsenistöltä saatu tuki. Näin valitulla henkilöllä olisi parhaimmat mahdollisuudet johtaa Journalistiliittoa. Verkossa toteutettava jäsenäänestys antaisi jokaiselle jäsenelle mahdollisuuden vaikuttaa yhteiseen linjaan.

Kyösti Hagert
HELSINKI

Lehdistön luottamusmiespäivä

Journalistiliitto järjestää lehdistön luottamusmiehillä te-aiheisen koulutuspäivän 2.9.2014 Helsingissä. Tilaisuudessa kuullaan myös Viestinnän Keskusliiton syksyn neuvotteluja pohjustava puheenvuoro.

Ilmoittautumisohjeet ja lisätiedot lähetetään luottamusmiehillä sähköpostitse kesän aikana.

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

Ilmoitusten ja toimituksellisen aineiston raja on pidettävä selvänä. Piilomainonta on torjuttava. **JO 16**

JOURNALISTI
Toimitusalan ammattilehti

JOURNALISTI

Ilmestymisaikataulu 2014

	aineisto	ilmestyy
8	4.6.	12.6.
kesätauko		
9	6.8.	14.8.
10	27.8.	4.9.
11	17.9.	25.9.
12	8.10.	16.10.
13	29.10.	6.11.
14	19.11.	27.11.
15	10.12.	18.12.

Varaa ilmoitustilasi ajoissa.

Ilmoitukset 2,50 €/pmm

Ilmoitusmyynti:
ilmoitukset.journalisti@journalistiliitto.fi

Aineisto-ohjeet,
väriprofiilin ja hinnat
löydät osoitteesta
www.journalisti.fi ilmoittajille

Björn Månsson SFP RKP

EU-vaaleissa on monta toimittajataustaista ehdokasta. Mutta vain yksi heistä on ollut SJL:n varapuheenjohtaja, president för Nordiska Journalistförbundet och Vice President of the European Federation of Journalists.

181 Äänestä ennakkoluulottomasti!

Annonsen betald av Stödgruppen för Björn Månsson

Etsi Xpertti

SINULLE, JOKA ETSIT TUTKIJAA JUTTUUSI

www.etsixpertti.fi

PALVELUN TARJOAVAT YLIOPISTOT, TUTKIMUSLAITOKSET JA

SUOMEN AKATEMIA

Yrittäjät

Tule töihin kasvavaan Yrittäjämedioihin

Yrittäjämediat julkaisee Yrittäjä-aikakauslehteä ja Yrittäjäsanomien uutisia niin verkossa kuin lehdessäkin. Yrittäjämediat on osa kustannusosakeyhtiö Sypoint Oy:tä, jonka omistaa Suomen Yrittäjät.

Haemme vuoden määräaikaiseen työsuhteeseen **4.8.2014 alkaen**

KAHTA TOIMITTAJAA

- Olet oikea henkilö, jos sinulla on vankka osaaminen monimediasta ja ymmärrät talouden sekä yrittäjyyden pelisäännöt.
- Työkokemus talousmedioissa katsotaan eduksi.
- Odotamme sinulta ideointikykyä, ripeyttä ja innokasta asennetta.

Lähetä vapaamuotoinen hakemuksesi, CV:si ja juttunäytteet sähköpostilla osoitteeseen kimmo.koivikko@yrittajat.fi

Hakuaika päättyy 6.6.2014.

Tiedusteluihin vastaa Yrittäjämedioiden päätoimittaja Kimmo Koivikko, p. 040 507 2762.

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

PUHELINVAIHDE / TELEFONVÄXEL
(09) 6122 330

KÄYNTIOSOITE / BESÖKADRESS
Säästöpankinranta 2, 7.krs., 00530 Helsinki
Sparbankskajen 2, 7. vån., 00530 Helsingfors

POSTIOSOITE / POSTADRESS
Siltasaarenkatu 16, 00530 Helsinki
Broholmmsgatan 16, 00530 Helsingfors
PL 252, 00531 Helsinki / Box 252, 00531 Helsingfors

SÄHKÖPOSTIT / E-POST
info@journalistiliitto.fi
jasenasiat@journalistiliitto.fi (jäsenasiat/medlemsärenden)
etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi
fornamn.efternamn@journalistiliitto.fi

VERKKOSIVUT / WEBBSIDOR
www.journalistiliitto.fi / www.journalistforbundet.fi

PUHELINPÄIVYSTYS / TELEFONJOUR

Laki- ja työehtoneuvonta 044 755 5000
(klo 13.00–16.00)
Jäsenmaksut 040 752 5372, 050 366 3501
(klo 9.00–11.30)
Muut jäsenasiat 050 369 4737 (klo 9.00–11.30)
JET-työttömyyskassa (09) 6120 2855
(ma–to klo 9.00–11.00)

TELEFONJOUR

Kollektivavtalsrådgivning 044 755 5000
(kl. 13.00–16.00)
Medlemsavgifter 040 752 5372, 050 366 3501
(kl. 9.00–11.30)
Övriga medlemsärenden 050 369 4737
(kl. 9.00–11.30)
A-kassa (09) 6120 2855 (ma–to klo 9.00–11.00)

JÄRJESTÖJOHTO / ORGANISATIONSLEDNING

Puheenjohtaja **Arto Nieminen** 0400 981 957
Edunvalvontajohtaja **Petri Savolainen** 050 534 2485
Talous- ja hallintojohtaja **Helena Visti** 050 568 5440
Sihteeri **Anne Salonen** 040 529 0449

TYÖEHTOYKSIKKÖ/INTRESSEBEVAKNINGSENHET

Valtteri Aaltonen, työehtoasiamies 050 525 8252
Erkki Kupari, työehtoasiamies 050 536 4318
Sanna Nikula, äitiysvapaalla/ på moderskapsledighet
Tytti Oras, työehtoasiamies 050 567 3418
Jussi Salokangas, työehtoasiamies 050 377 6211
Terhi Tarvainen, työehtoasiamies 050 562 4137
Päivi Isoniemi, sihteeri 040 594 8000
► *koulutusjärjestelyt/ utbildningsarrangemang*

JÄRJESTÖYKSIKKÖ / ORGANISATIONSENHET

Marja Palmunen, järjestöasiamies 050 359 3829
Nina Porra, koulutusasiamies 050 307 1764
Juha Rekola, asiamies 040 512 0036

TOIMISTO / KONTOR

Tuire Leppänen 050 369 4737 (klo 9.00–11.30)
► *jäsenyys, pressikortti*
Arja Katila 050 366 3501 (klo 9.00–11.30)
► *jäsenmaksut, yhdistykset, osasto ja muut jäsenasiat*
Tea Sahlberg 040 752 5372 (klo 9.00–11.30)
► *jäsenmaksut*
Annamari Schildt, taloussihteeri 044 500 0013
(ma–to)
Mari Metsikkö, toimistovirkailija (09) 6122 330

taka-ikkuna

KIRJOITTAJINA VUOROTTELEVAT JOURNALISTIN TOIMITTAJAT.

Suomut silmiltä

Suomi sijoittui tänäkin vuonna ykköseksi lehdistönvapautta mitaavalla listalla, jota julkaisee Toimittajat ilman rajoja. Sijoitus ei kuitenkaan tarkoita, että voisimme laskeutua lepäämään sananvapauden taivaassa.

Sananvapauspäivänä Sanomatalossa järjestetty toimittajajaneeli nosti esiin suomalaisen sananvapauden ongelmia. Yksi niistä on, että työnantajat kieltävät työntekijöitään puhumasta toimittajien kanssa, jopa potkujen uhalla.

Arkipäivää uhkailu kuuluu olevan myös journalisteille, jotka käsittelevät politiikkaa ja muita poleemisia aiheita. Suomessa tyypillinen uhkailija ei kuitenkaan ole vallanpitäjä vaan toinen kansalainen. Väkivallan uhka sanallistetaan suoraan sähköpostissa ja netissä.

Sosiaalinen media on parhaimmillaan sekä vallan että median nopea ja terävä vahtikoira. Se myös lisää sananvapautta antamalla sanomisen mahdollisuuden niillekin, jotka eivät perinteisessä mediasa saa suunvuoroa.

Niin paha suustaan se ei kuitenkaan saa olla, että toimittajat eivät uskalla kirjoittaa ja asiantuntijat eivät uskalla puhua. Meidän on opittava, että keskustelu syntyy eri mielipiteistä ja että sananvapauteen liittyy aina sananvastuu, myös netissä.

Oman osansa sananvastausta kantaa myös media. Tähän liittyen paneelissa kysyttiin, mihin rajallistuvat resurssit suunnataan.

Käytetäänkö ne tiesitkö nämä seitsemän kuumottavaa asiaa kaljanjuonnista -tyyppiin juttuihin (osuva ilmaus Salla Vuorikosken)? Vai siihen, että otetaan sitkeästi tärkeistä asioista selvää ja etsitään keinot, joilla työn tulokset käyvät kaupaksi myös jatkossa?

Nina Erho

Vapaus ja oikeus otsikoida

Kollega kirjoittaa viereisellä palstalla, että sananvapaussasiat ovat Suomessa tolallaan, mutta aina voi parantaa.

Niin voi ja mediäväen on syytä pohtia, minkä asioiden tai kenen puolesta käymme sananvapaustaistelua.

Ilta-Sanomien ex-toimittaja kävi omaa taisteluaan vajaat kymmenen vuotta. Tappio tuli, kuten voimme tämän lehden sivulta viisi lukea.

Ilta-Sanomat vihjasi otsikossaan, että talousrikoksista tuomittu ja mediasta useita tutkintapyyntöjä tehnyt Kari Uoti olisi jotenkin tekemisissä myös henkirikoksen kanssa.

"Vantaan surmatulla yhteyksiä Kari Uotiin?" IS uutisoi heinäkuussa 2004.

Suomessa käräjä- ja hovi-oikeudet antoivat jutulle tuomionsa: juttu loukkasi Uotin kunniaa ja samoilla linjoilla on myös EIT, joka ei nähnyt Suomen oikeusistuimien päätöksissä moitittavaa.

Onko journalistienkin mahdollista myöntää, että joskus huteja vaan tulee?

Jutun otsikko ei se sisältänyt virhettä, mutta ei ollut napakymppikään, koska se jätti liikaa tilaa tulkintoille.

Olisiko voitto tässä asiassa vaikuttanut merkittävästi journalistien sananvapauteen?

Manu Marttinen

Soan suuni aokiemaan - Suvivirsi yhdeksällä murteella

Älä varasta. Kirkko & Kaupungilta on päässyt numerossa 18/2014 seitsemäs käsky unohtumaan. Suvivirttä käsittelevän jutun kuvitus sisältää Natalia Tolmatsovan White Trash Disease -blogista kuvattua poimitun kuvan. Eikä siinä kaikki: blogisti oli avoimesti uskonnonvastainen jo ennen tapausta. - Nina Erho

Kaikki voittivat mainoskohussa

Eurovaalien 251 ehdokkaan joukosta erottautuminen vaatii nimeä tai ainakin sitkeää sissimainontaa.

Brändiasiantuntija Lisa Sounio-Ahtisaarella (kok.) on ollut tarjota molempia: kaksoisnimensä kanssa sopivasti sinuiksi tulleen ehdokkaan ilmoitusten sarja huipentui toukokuun alussa jättipottiin, kun Helsingin Sanomat, Turun Sa-

nomat ja Aamulehti kieltäytyivät julkaisemasta vaalimainontaa perheilmoitusten joukossa.

Saatiin some-kuohuntaa, pieni sananvapauskohu ja itse herra Helsingin Sanomien päätoimittaja kommentoimaan asiaa. Sellainen näkyvyys ei ole listahintaan ostettavissa.

Ansaintaogelmien kanssa painivalta sanomalehtialta oli yllätysveto lähteä nirsoilemaan rahasta siinä vaiheessa, kun ilmoituksia on julkaistu koko joukko sitten helmikuun.

Vaan eipä hätää! Pian ehdo-

kas ilmoittikin jo päässeensä soppuun ilmoittelun jatkosta muilla osastoilla, ja jo kohta mainoseurot kilahtivat taas kassaan. Tässä kohussa oli lopulta vain voittajia. Lämpimästi onnea kaikille!

Marja Honkonen

Nyt meni hermot!

Musiikkilehti Sue säikäytti 2. toukokuuta ilmoittamalla Facebookissa ja Twitterissä, että lehti "lopetetaan tarpeettomana". Kuusi tuntia myöhemmin ketjuun ilmestyi kommentti lehden nimissä: "Jos vedetään selänne-mäisesti kuitenkin yks 20 vuotta vielä?" Vettä on virrannut Aurajoessa jo muutama viikko, ja huhut Suen kuolemasta näytävät vahvasti liioitelluilta.

Suen päätoimittaja-toimitusjohtaja Kimmo Nurminen ei halua kommentoida lopetusilmoitusta. Kirjoitushetkellä se ei kuitenkaan ollut pelkkää "läppää".

Suezone Oy:n viivan alle jäi viime tilikaudelta hiukan miinusta, mutta se ei lakkautusta selittäisi. Salaisuudeksi jää, kärsivätkö Suen toimituksessa vain pahemman kerran käänit koko hommaan. Jos, seuraavalla kerralla sormet pois somekanavista!

Etenkin heti vapun jälkeisenä päivänä avustajien ja lukijoiden shokeeraminen olisi voinut olla kohtalokasta.

Marja Honkonen

Toimitusvaikeuksia

